

WIECZORNA

wychodzi dwa razy dziennie: o godzinie 6-tej rano („Gazeta Poranna“) i o godzinie 2 popołudniu.

Ceny prenumeraty:

Abonament miesięczny we Lwowie za dwa wydania gazety 2 korony.

Za codzienną dwukrotną dostawę do domu dopłaca się 60 halerzy.

Z przesyłką pocztową w kraju i monarchii:

miesięcznie . 2 K 50 h. | z dwukrotną 3 K — h.
kwartalnie . 7 „ 50 „ | wysyłką . . . 9 „ — „
rocznie . . 30 „ — „ | pocztową . 36 „ — „

W Niemczech miesięcznie 4 K — h
W innych państwach Zw. p. miesięcznie 5 „ — „

Ceny ogłoszeń: Za wiersz jednoszpaltowy petitowy lub jego miejsce 24 hal. Nadesłane za wiersz petitowy lub jego miejsce 80 hal. Po kronice wiersz 2 kor. Nekrologia za wiersz petitowy 60 hal. — Drobne ogłoszenia po 6 hal. za wyraz, wyrazy tłustymi czcionkami liczą się podwójnie. Numer pojedynczy we Lwowie 4 hal., na prowincji 8 hal.

Nr. 959

Lwów, sobota dnia 26. października 1912.

Rok II.

Lwów, 26. października.

Kalendarzyk:

Dziś 26 października (sobota) rz. kat.: Ewarysta Pap. Gr. kat. Karpa i Papyły.
Wschód słońca o g. 5.59 r., zachód słońca o g. 4.18 po południu.

Frognoza na dziś:

Galicja wschodnia i zachodnia: Przeważnie pochmurno, niema opadów, nieco zimniej, wsih. nierny wiatr.

Dziś:

Posiedzenia i zgromadzenia:

Zgromadzenie Wzaj. Pom. drobnych kupców chrześc. w Instytucie technologicznym ul. Bourlarda 1. 5 o godz. 3-ciej po południu.

Odczyty:

Odczyt dr. Lewickiego p. t. „Najnowsze zapaltrywania na działalność kapieli kwaso-węglowych“, o godz. 6:30 w Związku zdrowisk i uzdrowisk ul. Romanowicza 9.
Dr. Bednarowski „O nowo odkrytym dramacie Sophoklesa o godz. 6 w sali VII. Uniw.
Odczyt dr. Flory M. Ogórek-Pankowej „O higienie sportu kobiecego“ w sali „Sokoła“ o g. 7 wiecz.

Przedstawienia i zabawy:

Wieczór artyst. Koła dram. ul. Friedrichów 5.
Zabawa w tańcami w Czytelni kolejowej. Początek o godz. 8 wiecz.
Przedstawienie amat. w Kasynie miejskiem o godz. 7:30 wiecz. („Państwo młodzi“ Przybylskiego).
Zabawa taneczna kr. Związku ofic. państw. i pom. kanc. „Unia“ w lokalu przy ul. Sykstuskiej 1. 23, początek o godz. 8:30 wiecz.

Wystawa Rubczaka i Gottlieba w Tow. przyjaciół Sztuk pięknych.

W niedzielę:

Wieczór Kościuszkowski w „Sokole“. Początek o g. 7-mej wiecz.
Odczyt p. Prószyńskiego „O twórczości Żeromskiego“ w szkole im. Piramowicza ul. Ormiańska 1. 23, o g. 6-tej wieczorem.

STAN WOJENNY W GALICJI — BEZ WOJNY.

Lwów, 26. października.

Śnieg spadł 24. października, a ziemniaki nie wykopane. Straszny ten rok rzuca cień na przyszłość. Ziasewy nie wykończone, drugie siana (potrawy—otawy) nie zebrane, owsy zrosły w kopcach, muszą być spasane na polu, nie warto ich nawet zwozić. Rok to kłeski, rok nieurodzaju. Wielki nasz warsztat pracy — rolnictwo niebędzie w stanie wyżywić ludności w roku przyszłym. Przednowek będzie straszny. Wielki rolnik nie będzie mógł płacić rat bankowych i podatków, mały rolnik znajdzie się jeszcze w straszniejszym położeniu, bo nie będzie miał o czem przezimować inwentarza, a na wiosnę nie będzie miał ziarna do siewu. Przyszłość zapowiada się gorzej, aniżeli najwięksi pesymiści przypuszczali. Na wsi jest już dziś kłeska. O tem muszą wiedzieć posłowie, którym rząd przedkłada nowe podatki do uchwalenia. Sejmu nie ma — nie wia-

domo gdzie szukać ratunku. Pozostaje jedynie Koło polskie i musi pamiętać, że w tym roku kraj stoi przed widmem głodu.

Drugi warsztat pracy, przemysł, cierpi znów od roku na niesłychany brak gotówki i kredytu. Pierwszy dał hasło generalny sekretarz Banku austro-węgierskiego apelem do instytucji finansowych, aby wstrzymywały kredyt a za tem słowem poszły zaraz i czyny. Bank austro-węgierski systematycznie obniżał kredyty dla naszych polskich instytucji finansowych, które musiały w skutku tego wstrzymywać kredyt dla swej klienteli.

W takiej to chwili wybuchła wojna bałkańska. Kraj stanął przed widmem ogłodzenia pieniężnego. Najlepsze chęci naszych instytucji finansowych rozbijają się o stałą niechęć głównej instytucji, kredyt regulującej, która z drakońską surowością obcina kredyty dla przedkładanych im najlepszych materiałów wekslowych. Ruch budowlany ustał. Załedwie rozpoczęte budowy będą mogły być ukończone nie bez wielkich trudności. Drożyzna mieszkalki zmagą się, a z nią w parze idzie drożyzna środków żywności.

Państwo nie prowadzi wojny, ale ludność tego państwa w Galicji cierpi, jak gdyby w czasie wojny, niedostatek i brak zaspokojenia najkonieczniejszych potrzeb gospodarczych.

Banki obce robią doskonale interesy, wykazują rekordowe cyfry w procentach, dają najwyższe dywidendy a przytem ściągają skrzętnie z kraju naszego wszystkie kapitały własne, jakie przed rokiem jeszcze same nam narzucały, a zarazem — co najgorsze — te kapitały nasze, którymi się łaskawie opiekować raczą. Ludność bałamucona przez nieodpowiedzialne czynniki, wycofuje swe oszczędności z instytucji krajowych, a obce banki chętnie zgłaszają się same po nasze oszczędności i przechowują je z radością u siebie dla swoich, a nie dla naszych celów.

Taki stan anarchii naszego kredytu nie może trwać dłużej. Muszą wdać się w to czynniki odpowiedzialne i zająć się zmianą, gdyż anarchia obecna musi doprowadzić wprost do katastrofy. Koło polskie ma przed sobą materiał, zebrany w kraju, będzie miało sposobność wysłuchania deputacyi, która się dziś do Wiednia udaje, by imieniem Związku stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych przedstawić prawdziwy stan rzeczy. Koło polskie zresztą z własnej inicjatywy wybrało już komisję do zbadania naszych potrzeb kredytowych, ale domagać się musi od rządu, aby w takiej chwili przyszedł w pomoc.

Musimy tę pomoc rządu nieco bliżej określić.

Przedewszystkiem żadnej żebraniny. Nie chcemy żadnych podarunków. Domagamy się jedynie tego, co nam się należy.

Chcemy, aby Koło Polskie przez rząd wpłynęło na Bank austro-węgierski, któremu Koło polskie samo uchwaliło ogromne przywileje, iżby ten bank traktował nasz kraj zupełnie na równi z innymi.

Jest rzeczą wprost niesłychaną i budzącą oburzenie, żeby Bank austro-węgierski na blisko 100 milionów zapotrzebowania przyczyniał się do kredytu dla stowarzyszeń naszych śmieśną kwotą 4 mil. koron, podczas kiedy reeskont tych stowarzyszeń w Banku krajowym dochodzi do 20 milionów. Bank austro-węgierski ma obowiązek utrzymać pewien sprawiedliwy stosunek między korzyściami, jakie z naszego kraju czerpie, a obowiązkami których nie spełnia. Musimy przypomnieć, że na rachunek naszego kraju liczy Bank austro-węgierski eskont tych obcych instytucji, jakie się w naszym kraju usadowiły, tych wiedeńskich i czeskich banków, które przedkładając swój materiał wekslowy i swe rymessy we Lwowie przez swoje filie, tu założone, równocześnie obciążają nas swym materiałem gdzie indziej płatnym i przyniosły ulgę innym targom w Wiedniu i w Pradze, gdzie materiał ten byłby reeskontowany, gdyby te obce instytucje nie były się do nas sprowadziły.

To jest krzywdą naszą, którą kraj zupełnie jasno sobie uświadamia i my musimy domagać się, aby nas traktowano porówni z innymi krajami. My nie idziemy do Wiednia i do Pragi i nie psujemy Niemcom i Czechom ich stosunku w reeskoncie w filiach Banku austro-węgierskiego w Pradze, ani w głównej instytucji we Wiedniu. My na naszym placu reeskontujemy nasz materiał i nie możemy pozwolić, aby na rachunek naszego kredytu we Lwowie i w Krakowie szło to wszystko, co filie obcych banków z Wiednia i z Pragi we Lwowie i w Krakowie Bankowi austro-węgierskiemu przedstawiają.

To jest pierwsza nasza skarga na Bank austro-węgierski.

A teraz druga. Niema tak dobrego podpisu w kraju, którego by Bank austro-węgierski w obecnym czasie pod tym lub innym pozorem tej lub owej instytucji nie odrzucił. Tej dlatego, ponieważ już ma wyczerpany kredyt; tamtej dlatego, ponieważ z Wiednia przyszło takie polecenie bez powodu, *car tel est mon bon plaisir*.

Cała pomoc, jakiej używa obecnie Bank krajowy, co z całym uznaniem podnieść należy, jest poza obowiązkiem Banku jako takiego i jest spełnieniem obywatelskiego i patriotycznego obowiązku. Ale państwo przecież ma także jakieś wobec naszego kraju obowiązki i jego Bank, który my uposażyliśmy w pełni przywilejów, nie śmie się w takiej chwili na naszym kraju mścić za to, że nie jest ani niemiecką prowincją, ani Czechami, którzy umieją za sobą chodzić, ani Węgrami, którzy w tej chwili panują w tym wspólnym Banku. Domagamy się od Koła polskiego rewizyi stosunku Banku austro-węgierskiego i jego filii w Galicji do naszego kraju.

Minister skarbu ma jednak w swym zakresie działania jeszcze inne środki, którymi w takiej groźnej chwili, jaką jest obecna — może i powinien przyjść z pomocą instytucjom, stowarzyszeniom i kredytowi w Galicji. Wszakże pan minister skarbu ma c. k. pocztowe Kasy oszczędności do dyspozycji, które wszak dość

naszego groza wywiozły z kraju i mogłyby w takiej chwili częściowo przynajmniej zwrócić te łupy, zdobyte na biednej Galicyi. Domagamy się, aby rząd polecił c. k. pocztowej Kasie oszczędności, aby wkładki z Galicyi pochodzące lokowała w galicyjskich Kasach oszczędności w naszych stowarzyszeniach kredytowych.

Wreszcie pan minister skarbu, który przedkładał wczoraj budżet o przeszło trzech miliardach, ma tysiąc sposobności do przechowywania malutkiej części zasobów państwowych w kasach naszych instytucji finansowych. Nie byłoby przecie ryzykowne dla państwa złożyć w jednej lub drugiej instytucji na pewien czas i na dobry procent pewnych kwot podatkowych, pochodzących z podatków, ściąganych bez pardonu w Galicyi.

Domagamy się od Koła polskiego, aby te postulaty poddało pod swą uwagę a przekonawszy się, że są do zrealizowania, użyło wszystkich środków parlamentarnych, jakie wielki klub zawsze ma do dyspozycji, żeby te piekące nasze postulaty jak najrychlej zostały spełnione.

Państwo wojny nie prowadzi, ale stosunki panują gorsze, aniżeli w czasie wojny.

Państwo ma obowiązek pamiętać także i o społecznych konsekwencjach obecnej sytuacji, kiedy tysiące robotników znajdują się niebawem bez środków do życia, a wskutek zamknięcia wszelkiego kredytu budowlanego i przemysłowego także bez możliwości pracy.

Na przednowku może być za późno. Głód bowiem bywa złym doradcą, a kiedy ten straszny wróg zagości, może być przykrem stosowanie środków represji, jeżeli przedtem nie umiało się niczego przewidzieć i nie zastosowało się żadnej rozumnej i przeciwdziałającej skutecznej prewencji.

Przestrzegamy, kogo należy. Przed czasem nawołujemy Koło polskie do rozumnej i przeciwdziałającej polityki społecznej i gospodarczej. Mamy nadzieję, że ten apel nie będzie bez skutku.

W. L.

GALICYA

W BUDŻECIE ZA ROK 1913.

Wiedeń, 24. października.

(c) I. Zaním wypowiemy ogólne uwagi i wnioski co do udziału Galicyi w budżecie państwowym za rok 1912, przedstawimy Czytelnikom naszym cyfry, które mówią same za siebie. Z cyfr tych nabędzie każdy bezstronny przekonania, iż twierdzenie, jakoby Galicya była w nowym budżecie skrzywdzona, jest wyssane z palca. Oto szczegółowe daty:

Ministerstwo spraw wewnętrznych i obrony krajowej.

W budżecie ministerstwa spraw wewnętrznych zamieszczone są kredyty na dwa nowe starostwa, dwie ekspozytury i komisaryat policyjny w Borysławiu. Siedzibę nowych starostw

i ekspozytur oznaczyć ma namiestnictwo. Komisaryat policyjny w Borysławiu obejmie gminy: Borysław, Tustanowice, Mrażnicę, Hubicze, Banię kotowską, a celem jego będzie jednolite sprawowanie służby bezpieczeństwa, jako też służby paszportowej i meldunkowej. W tym celu będzie systemizowana posada 1 komisarza policyjnego, 1 oficyna, 1 służącego i 2 strażników cywilnych.

Komisaryat policyjny w Przemyśle będzie pomnożony o 1 koncypistę i 2 strażników cywilnych. We Lwowie utworzone będą 4 nowe posady agentów cywilnych. W Krakowie nastąpi znaczne pomnożenie policyi wojskowej, mianowicie o 127 żołnierzy policyjnych, 4 oficerów i 6 koni. Nadto będzie przy krakowskiej dyrekcji policyi nowo utworzona posada 1 radcy policyjnego, 1 oficyna i 4 strażników cywilnych.

Żandarmerya będzie powiększona o 1 oficera i 49 żandarmów. Ponadto nastąpi ogólne pomnożenie liczby żandarmów o 550 osób; mają one być wedle potrzeby przydzielane do służby w poszczególnych krajach koronnych.

Nowo systemizowane posady na rok 1913 w całym państwie i w Galicyi unaocznia następujące zestawienie:

W namiestnictwie:		
	Galicya wogóle	prc. dla Galicyi
Urzędników prawniczych	14	31
„ sanitarnych	8	26
„ rachunkowych	5	24
„ kancelaryjnych	4	25
Służby	4	27
Urzędników technicznych	2	15
Urzędników weterynaryjnych	8	19
Posuniętych ad personam do wyższej rangi	21	39
Starostw i ekspozytur	4	9
Przy służbie bezpieczeństwa:		
Urzędników policyi	5	12
Strażników cywilnych	13	58
Żołnierzy policyjnych wraz z oficerami	131	—
Strażników cywilnych i wojskowych	—	412
Żandarmów wraz z ofic.	50	170

W namiestnictwie lwowskiem będą systemizowane posady: 2 starostów, 4 sekretarzy, 6 komisarzy powiatowych, 2 koncypistów (od 1 października), 3 krajowych inspektorów sanitarnych, 5 lekarzy, 1 nadradcy rachunkowego, 1 radcy rachunkowego, 1 rewidenta rach., 1 oficyna rach., 1 asystenta rachunkowego (od 1 października).

Ministerstwo sprawiedliwości.

Wydatek na sprostowanie ksiąg gruntowych w Galicyi i na Bukowinie wnosi 500.000 K w porównaniu z kwotą 456.000 K na r. 1912.

Na budowie w dziale min. sprawiedliwości preliminuje budżet dla Galicyi zachodniej 820.464 K (w roku zeszłym 493.464 K), dla Galicyi wschodniej 690.955 K (w poprzednim roku 672.199 K). Zaznaczyć należy, że Austria dolna, górna, Solnogród, Karyntya, Kraina, Pobrzeże, Morawa, Dalmacya i Bukowina, a więc większość krajów koronnych, wykazują ogromne zmniejszenie preliminowanych na ten sam cel kwot.

Na budowę gmachów sądowych w Chrzanowie i w Husiatynie umieszczono w budżecie na r. 1913 pierwsze raty. Z większych pozycji podnieść należy:

Na budowę sądu w Krośnie (4 rata)

170.000 K, na budowę sądu w Łańcucie (3 r.) 150.000 K, na budowę sądu w Myślenicach (2 r.), 200.000 K, na budowę sądu w Stanisławowie (7 r.) 100.000 K, na budowę sądu w Budzanowie (2 r.) 150.000 K, na budowę sądu w Peczenizynie (2 r.) 145.000 K.

Na budowę zakładów karnych w Galicyi wschodniej preliminuje się 1.200.000 K, o 400.000 K więcej, niż w r. 1912.

PRZEGLĄD PRASY.

Wybory w Królestwie.

✗ Walka wyborcza o mandat Warszawy przesłoniła widok na akcję przedwyborczą, rozgrywającą się obecnie na prowincyi Królestwa Polskiego. Wielka batalia skoncentrowanych stronnictw polskich przeciw Dmowskiemu, a następnie zasadnicze pytanie: kandydat polski czy litwacki — wszystko to w cień usunęło prowincyę.

Ostatni numer „Nowej Gazety“ podaje cały szereg informacji co do szans kandydatów w 11 okręgach wyborczych (Warszawa stanowi okręg 12-ty). W kilku zdaniach charakteryzuje dziennik warszawski nastrój wyborców:

„Wybory na prowincyi — z małymi wyjątkami — odbywają się w tempie ospałym. A jednak, w poszczególnych przejawach widać pewien ruch idei, a nawet walkę, dość energicznie zwróconą przeciw narodowej demokracji“.

W poszczególnych okręgach horoskopy wyborcze przedstawiają się następująco:

W gubernii warszawskiej, sędą posłował p. Władysław Grabski, który zrzekł się mandatu, wyjdzie albo p. Maryan Kiniorski, albo p. Henryk Radziszewski, obaj narodowi demokraci.

W gub. kaliskiej zapewniony jest wybór Alfonsa Parczewskiego, niepospolicie zasłużonego działacza, który dawno już zerwał z narodową demokracją.

W gub. płockiej, cichego posła z III Dumy, narodowego demokratę p. Wąsowicza, zastąpić ma również narodowy demokrat, znany z wiecowych przemówień, publicysta endecki, p. Jerzy Gościcki.

W gub. piotrkowskiej był ruch dość żywy. Naprzód walczyła tu narodowa demokracja przeciw p. Wł. Żukowskiemu, swemu niegdyś elektowi i popiera swego sympatyka, p. M. Łempickiego. O ile p. Żukowski ostatecznie przejdzie, będzie to w każdym razie klęska endecyi.

W gub. łomżyńskiej bez współzawodnictwa zwycięży znów dr. J. Harusewicz, poseł w trzech Dymach poprzednich. Niegdyś narodowy demokrat, również zerwał już węzły zależności od tej partii i jest mocno nie lubiany przez główny sztab p. Dmowskiego, któremu swą samodzielnością zawadzał.

W gub. siedleckiej zupełnie pewną jest kandydatura p. Dymyzy. I ten polityk, zbliżony raczej do realistów, nie ma miaru u endecyi; lecz przeciwstawił mu się narodowi demokraci nie mogli.

Żywsze tętno pulsowało w gub. lubelskiej. Tam walka dotychczas wre silnie. Kandydatura p. Nakoniecznego, włościanina, jest zachwiana. Przeciwstawiono mu kandydaturę właściciela ziem-

Związek rolników dla zbytu produktów stow. zar. z ogr. por. we Lwowie, ul. Akademicka 12, II. p.

pośredniczy w sprzedaży Komisowej zbóż, roślin strączkowych, nasion i kartofli. Adres telegraf. „ZBYT“ Lwów. 2099 Telefon Nr. 1293.

RIZ ABADIE 3110 teczki z watą FERROL św. Zorza poleca Société Abadié w Paryżu.

NESTLÉ MACZKA DLA DZIECI

Puszki próbne i broszurę lekarską o pielęgnowaniu dzieci wysyła na żądanie darmo i opłatnie firma Nestlé, Wiedeń I., Biberstrasse II.

skiego, p. Plewińskiego. b. posła do II Dumy, wolennika secesyi. Upadek p. Nakoniecznego byłby symptomatem dotkliwej klęski endecyi. Ale tymczasem szanse się waży, bez wskazówek, po czyjej stronie jest przewaga.

W gub. kieleckiej p. Jaroński, głośny tem tylko, że nazwisko jego skojarzyło się ze słynną deklaracją, której wygłoszenie było jedynym prawie jego występowaniem publicznym w Dumie, jest kandydatem bez konkurencyi.

W gub. radomskiej dr. Świeżyński, poseł do dwóch Dum, stronnik endecyi, lecz człowiek z form zewnętrznych taktowny i umiarkowany, mający więcej wpływu wewnątrz Koła, niż zewnątrz jako rzecznik programu endeckiego, ma szanse pokaźne. Przeciwwstawiono mu kandydaturę secesyjno-postępową p. Wigury, b. posła do I. Dumy, przeciwnika ugodowej taktyki endecyi.

W gub. suwalskiej, w której ludność litewska ma większość, pewną jest kandydatura p. Bułata, zwolennika partii pracy, pobieranego nawet przez Polaków.

W Łodzi zwyciężyła kandydatura żydów, dra Bomasa, wysuniętego przez żywioły nacjonalistyczno-kompromisowe, ale też zaaprobowanego już przez całą ludność żydowską — w braku innej.

* * *

Na ogół Koło polskie w IV-ej Dumie pod względem wyraźnej barwy narodowo-demokratycznej znacznie osłabnie. Być może, iż nawet nie będzie w niem stanowczej większości endeckiej. Straconą dla tego stronnictwa jest: Warszawa (p. Kucharzewski), gub. kaliska (p. Parczewski), gub. łomżyńska (dr. Harusewicz) i gub. siedlecka (p. Dymśa); wątpliwa jest gub. piotrkowska (p. Żukowski, a nawet p. Kempicki), pewne są: gub. płocka (p. Gościński) i gub. kielecka (p. Jaroński), prawie pewna warszawska (p. Radziszewski), bardzo prawdopodobna gub. radomska (dr. Świeżyński), niezdecydowana gub. lubelska (p. Nakonieczny, czy p. Plewiński?).

Krok naprzód ku przeistoczeniu kursu z pewnością się uwydatni.

Wszyscy nowo przybywający prenumerujący otrzymają bezpłatnie początek drukującej się powieści St. Żeromskiego pod tytułem „Wierna Rzeka“.

Odcinek „Gazety Wieczornej” z d. 26 października 1912.

10)

STEFAN ŻEROMSKI

WIERNA RZEKA

POWIEŚĆ.

(Ciąg dalszy).

Zbieg, nie mogąc sprawnie przekroczyć z powrotem progu, usiadł na nim w bezsilności swej. Ręce jego osunęły się na ziemię, kij z nich wypadł.

Stary kucharz zawściągnął na sobie kożuch i lewą garścią szukał czegoś za pazuchą. Mamrotał, wyszczerzając zęby, wśród których dwu na przedzie brakowało. Znała zakrzętała się. Chwycił wymytą miskę i, nabrawszy z żeleźniaka warzechą rozgotowanej jęczmiennej kaszy, wrzucił w naczynie i podał rannemu.

— Na, zeżeraj, i wont mi z miejsca, bo tu za tobą po śladach przyjdą. Dwór spala, a mnie nahajami ubijają. Żywo, rusz się!

Powstaniec pokazał gestem, że nie ma łyżki. Starzec cisnął mu na kolana drewnianą, wygryzioną. Patrzył z podełba, jak poraniony drżącymi rękoma niesie do

Teren walk o Adrianopol.

(k) Teatr wojny, na którym toczą się obecnie walki rozstrzygające między głównymi armiami Turcyi i Bułgaryi — zajmuje obszar Tracyi, który na zachodzie ograniczony jest południkiem, przechodzącym przez miejscowość Mustafa basza, na północy pasmem gór, tworzącym granicę między Bułgarią i Turcyą, na wschodzie morzem Czarnem, a na południu wzgórzami po lewym brzegu rzeki Ergeny.

Cały ten teren ma charakter falisty. We wschodniej części przerznięty jest pasmem gór Istrandża, ciągnącym się z północnego zachodu ku południowemu wschodowi w kierunku na Konstantynopol. Na zachodzie przepływa przezeń w ogólnym kierunku z północy na południe potężna rzeka Marica. Pod Adrianopolem łączą się z nią wody Ardy od zachodu, Tundży od wschodu. Korytami tych rzek płyną obecnie wielkie masy wód; Marica pod Adrianopolem ma 250 metrów szerokości. Przeście z jednego brzegu na drugi jest dla wojsk bardzo trudne, brak jest bowiem mostów. Ta okoliczność daje tym rzekom wielkie znaczenie przy działaniach wojennych w tej stronie teatru wojny.

W południowej części terenu płynie z wschodu na zachód dopływ Maricy, Ergene. Do tej ostatniej na prawym jej brzegu uchodzi kilkanaście rzeczek, mających swe źródła na stokach gór na granicy bułgarskiej, dalej ku wschodowi na stokach Istrandży. Rzeczki te mają znowu liczne dopływy. Ogólny kierunek biegu wszystkich tych żył wodnych jest z północy na południe. Płyną one dolinami szerokimi i głębokimi, brzegi mają bagniste. Między temi dolinami ciągną się równoległe nagie wzgórza.

Rozpaczliwie jednostajne te fale wzgórz leżą więc obok siebie, a jednej niepodobna odróżnić od drugiej. Również doliny są tu do siebie podobne jak siostry. Orientacja jest więc niesłychanie trudna, miejscowości leżą w dolinkach, a punktów obserwacyjnych niema wcale. Liczne tu bardzo kopce grobowe wyglądają wszystkie tak samo, nie mogą więc służyć do orientacji. Z wzniesień widzi się zawsze tylko liczne rzędy grzbietów innych wzniesień, jedne takie same, jak i drugie.

Ruchy wojsk są tu też bardzo utrudnione, zwłaszcza z zachodu na wschód, lub w przeciwnym kierunku. Gościńców niema innych prócz jednego, łączącego Adrianopol z Kirkkilisse. Mo-

stwów niema także zupełnie. Są tu jedynie drogi polne, albo nawet tylko tory, prowadzące wśród zielsk i wysokiej trawy. Drogi te urywają się często nagle, lub gubią się w trawie. Obecnie w czasie słoń jesiennych cały ten teren utrudnia niewątpliwie wszelkie działania wojskowe. Tabory i działa grzęzną w rozmokłej ziemi i kępują ruchy wojsk.

Tylko Istrandża Dag i stoki tego pasma są zalesione. Strefa leśna sięga nawet z północnego wschodu niedaleko Kirkkilisse.

W północno-zachodnim kącie opisanego terenu leży Adrianopol, tworząc, jako silnie warowna twierdza, niejako klucz do całego teatru wojny. Uzupełnieniem systemu fortyfikacyjnego Adrianopola jest obóz warowny Kirkkilisse, zdobyty właśnie szturmem przez Bułgarów. Nie można było wybrać lepszego terenu, jak ten, na którym obie te twierdze się znajdują. Ujemną stroną położenia ich tworzy tylko to, że nie dominują nad całą okolicą, lecz są znacznie przewyższone owemi falami wzgórz od północy, więc właśnie ze strony, zwróconej ku granicy.

O Adrianopol opiera się główna armia turcka; odebranie więc Turkom tego punktu oparcia jest jednym z głównych zadań armii bułgarskiej. Jeżeli zresztą Bułgarzy chcą zapanować nad całą tą krainą, muszą zdobyć jej klucz, którym jest właśnie Adrianopol. Zdobycie Kirkkilisse było dla armii bułgarskiej ważnym krokiem naprzód w walce o Adrianopol.

OBRAZKI BAŁKAŃSKIE.

Niech się bawi.

(=) Biedny niedołęga, JCMość na pensyl, ekssułtan Abdul Hamid przysparza rządowi niemało kłopotu. W obawie, by go zawierucha wojenna nie wyrzuciła znów na brzeg „aktualności”, przetransportowano go z pod Salonk do Konstantynopola i tu umieszczono pod strażą w starej ruderze obok gruzów spalonego przed rokiem parlamentu. Ale i tego muzeum przeszłości nie uznano za dostateczne dla pensjonowanego majestatu schronienie. Ekssułtan dał na wojnę jakiś „grubszy” majątek, podobno 70 milionów prawdziwego niemieckiego złota, które niedawno pod osłoną krążowników przez Czarne morze przewieziono do Stambułu. Czyn ten podziałał podobno elektryzująco na naród, „stary z pończochy dał grejczary na wojnę” opowiadano tajemniczo

ust war kaszy, jak łyka go z pośpiechem i niewypowiedzianą rozkoszą, — parząc sobie wargi. Wkrótce miska była pusta, kasza nieźrównanej dobroci i smakowitości wyjedzona do ostatniej drobinki. Ranny pokazał kucharzowi swe nogi, — jedną w biodrze rozdętą, czarnosiną, koloru żelaza, — drugą w stopie po stokroć przebitą, napuchniętą i krwawą. Dziad żuł wargami z odrazą, kłął straszliwym słowem, pluł i mnożył zniewagi, lecz patrzył na rany.

Wciąż tak niechętnie mamrocząc, podreptał ku swemu posłaniu na pryczy, wlaź pod nią i ożogiem wyciągnął stamtąd dwa rude, zestarzałe krypcie, — to znaczy zdeptane w błotach przyszwy, podeśszy i obcasy od podkutych chłopskich butów z najtwardszego juchtowego rzemienia, od których oderżnięto cholewy. Krypcie te były zeschnięte, twarde, jakby wyrobione z żelaznego surowca. Młody panicz wdział je na swe stopy i tak z wyciągniętymi nogami, obutymi teraz w te żelazne chodaki, siedział na progu. Kucharz spojrzął mu w oczy z poprzednią srogością i kazał natychmiast iść precz

ze dwora. Gdy tamten ruszyć się nie miał siły, chwycił go wpół, podźwignął, wyniósł do sieni, wypchnął na dziedziniec i drzwi za nim zatrzasnął. Wgnany zawahał się, dokąd ma iść. Na gumno nie chciał, bo za niem byli chłopci. Przed dwór nie śmiał, bo spala z jego powodu. Ale droga sama wiodła go na dół, właśnie wzdłuż dworu. Dom to był wielki, murowany, budowla długa z dwoma gankami, z wielkim, zczerniałym dachem. Przed tymi gankami ciągnęła się droga kędyś w dół, ku rzece. Tam też poszedł krwawy żołnierz.

Mijał copędzej ten niegościnnie dom. Stokroć gorzej bolały go nogi w ciężkich chodakach, ciężył kostur w rękę, kożuch moskiewski na grzbiecie, — a nadewszystko — nadewszystko ta hańba nieudźwigniona, którą na sobie niósł.. Minał pierwszy ganek, nie podnosząc oczu. Mijał drugi... Lecz oto ktoś go z tego ganku okrzyknął. Po kilku kamiennych stopniach zeszła ku niemu młoda kobieta i, zdumiona jego straszliwą postacią, stanęła w pół drogi.

(C. d. n.).

za węglami domów. Popularność rośnie, starszek staje się niebezpieczny... Co tu robić? Do Smyrny! Tak jest, na brzegu Anatolii, zdala od wypadków wojennych będzie bezpieczniejszy. I już kazano mu pakować sakwojaże i dziewice. I przyszła jak gron wiadomość o wzięciu Kirkkisse. Turczyn jest mądry chłop. Powiada tak: przegraliśmy w chwili, gdy starszek miał odjechać, niech zostanie, a zwyciężymy. I oto przychodzi dziś jowialna zaiste depesze z nad złotego Rogu: postanowiono Abdula zatrzymać w Konstantynopolu i przypuścić go do rady wojennej w permanency! Słusznie, „za swoje pieniądze każdy się może bawić” — dlaczegoż emerytowany majestat za „swoje ciężko zapracowane” miliony nie ma się zabawić w wojnę?

Stenografka na placu boju.

Nazywa się to niezwykle stworzenie: panna Zofia Jowanowicz i w czasie pokoju zajmuje posadę stenografki w jednym z belgradzkich banków. Ponieważ zaś „inter arma silent... banki” nie prowadzą korespondencji, tem mniej zaś potrzebują stenografów, uroczą (tak twierdzą telegramy) panna Zosia przepasała się szabelką i zaciągnęła do ochotniczych szeregów serbskich, naturalnie w przebraniu męskim. W bitwie pod Myrdare młoda bohaterka dokonywała cudów męstwa, porywając za sobą szeregi oryginalnych mężczyzn. Walczy u boku narzeczonego, jak przystało na dzielną córkę ojczyzny. Jeśli zaś tak tnie skróconym sposobem, jak stenografuje, biegni zaiste będą bisurmani, którzy się pod jej ołówkę, pardon, pałasz dostana.

Nieżyły apetyt.

O złem zaprowiantowaniu armii tureckiej regularnej i ochotniczej świadczyć może następujący epizod: W starej Serbii pojmano Arnautę i oddano go żołnierzowi celem odstawienia do więzienia. Po drodze chciał się wymknąć z rąk eskorty i ukąsił żołnierza w rękę. Na krzyk ukąszonego nadbiegło 10 chłopów i nuż Arnautę odrywać od surowego żołnierskiego mięsa. Ani rusz! Dopiero, gdy pojmany i widocznie głodzony Arnauta odkąsił „porządny” kawałek ręki, zdołano go oderwać od zaimprovizowanego obiadu.

Z ZABORU PRUSKIEGO.

Nowa instytucja kulturalna. — Interpelacya „Genosse” Schorlemer.

Dość często — pisze „Dziennik Poznański” spotkać się można ze zdaniem, że w społeczeństwie wielkopolskiem odczuwać się daje dotkliwy brak zrozumienia potrzeb kulturalnych, o ile te potrzeby wkraczają w dziedzinę czysto artystyczną. Zarzut ten dzisiaj już nie ze wszystkim jest słuszny. Przypomnieć wystarczy niedawną akcyę naszego społeczeństwa w sprawie subwencyonowania sceny polskiej. Obecnie zakomunikować możemy fakt podobny z tą tylko różnicą, że tym razem wchodzi w grę nie akcyja zbiorowa, lecz uznania godny czyn jednostki. Oto p. Dominik Jeżewski, były właściciel dóbr Głębokie postarał się o utworzenie Towarzystwa z ograni-

czoną poręką pod firmą Witk-Jeżewski i Spółka w Poznaniu. Do tego Towarzystwa p. Jeżewski przystąpił z udziałem 100.000 marek. Dalszymi spółnikami są hr. Ignacy Bniński i adwokat dr. Kolszewski z Poznania.

Spółka ta rozporządzać będzie rocznym dochodem co najmniej 7000 marek, który ma być w całości przeznaczony na nabywanie i rozpowszechnianie dzieł sztuki polskiej. Brawo!

Interpelacya, wniesiona przez Koło polskie w sprawie wywłaszczenia, ma następujące brzmienie: „Czy królewskiemu rządowi wiadomo, że komisya kolonizacyjna dla Prus Zachodnich i Księstwa Poznańskiego postanowiła na dniu 10. b. m. nabyć drogą wywłaszczenia kilka majątności ziemskich do celów kolonizacyjnych? Jak rząd królewski myśli usprawiedliwić to zarządzenie, stojące w sprzeczności z artykułem 9. konstytucyi dla państwa pruskiego i artykułem 3. dla Rzeszy niemieckiej?”

Jak donoszą pisma berlińskie, posłowie polscy witali na onegdajszym posiedzeniu Sejmu pruskiego ministra rolnictwa bar. Schorlemera, odpowiedzialnego za wywłaszczenie — okrzykiem: „Genosse (towarzysz) Schorlemer”, co w Izbie wywołało ogólną wesołość.

Prenumeratę „Gazety Wieczornej” i „Gazety Porannej” można rozpocząć każdego dnia.

NA ZIMĘ!

dla Pań i Panów! Płaszcz, kurtki, bundy, kamizelki wełniane i ze skóry sarniej, kapelusze, czapki, rękawiczki, trykoty, obuwie, oraz wiele nowości w ogromnym wyborze i po cenach niskich

POLECA
American House
Lwów, Kopernika 5.

3857

DR. MAJER BALABAN.

Z historii żydów w Polsce.

Było to 22 listopada r. 1619. Żydowski listonosz miał w torbie kilkadziesiąt listów, które miał przewieźć z Pragi do Wiednia. Był to czas wojny trzydziestoletniej; wojska Unii i Ligi krążyły po terenie wojennym, szukając za szpiegami i rabując po drodze wszystko, co wpadło w ręce. Biedny listonosz krył się przypuszczalnie, jak mógł, szedł lasami i wertepami, lecz nie umknął przed czujnym okiem dragonów cesarskich. Schwytano go i odebrano mu pocztę. Co się z nim stało, o tem milczą współczesne relacye — ileż to listonoszów zginęło w trzydziestoletniej wojnie, — listy jednak powędrowały do Wiednia, gdzie je otworzono i dano przeczytać. Nie zawierały śladu nic ciekawego dla trwożliwego rządu i powędrowały do archiwum (*Haus-, Hof- und Staatsarchiv*), gdzie otrzymały swój numer (1174) i przeleżały do roku 1911, a więc blisko 300 lat.

Bibliotekarz żyd. biblioteki kahalnej w Wiedniu, dr. Bernard Wachstein, mąż o wielkiej erudycji i głębokiej wiedzy, wydał je obecnie w tekście hebrajsko-żargonowym wraz z transkrypcją łacińską, uwagami rzeczowemi i lingwistycznymi, słownikiem i t. p. Inny uczony wiedeński, dr. Alfred Landau, napisał wstęp o języku listów, jego składni, o obcych wyrazach w żargonie i t. p. Obaj wydawcy są pierwszorzędnymi znawcami przedmiotu, wydali tedy owe 47 listów według ścisłych zasad nauki. Lecz poza stroną wydawniczą zajmuje nas niepomiernie treść tych bezpretensjonalnych pism, które tylko dzięki przypadkowi dostały się do publicznej wiadomości.

Otóż wszyscy autorowie piszą żargonem, ale żargon ten jest tak zmakaronizowany hebraizmami, że trudno osądzić, czy język hebrajski,

czy niemiecki jest podstawowym. A ma to dla nas tem większe znaczenie, ileż kwestya żargonu nie schodzi z porządku dziennego, a nawet Akademia Umiejętności w Krakowie poświęciła w „Encyklopedyi polskiej” sporo miejsca temu przedmiotowi. A treść listów powiada nam, że większa część żydów wiedeńskich i praskich miała krewnych i powinowatych w Polsce, że wysyłano synów do Krakowa na naukę Talmudu, że cały szereg towarów sprowadzano z Polski, oraz, że między domami handlowymi w cesarstwie i Polsce była łączność finansowa.

Ciekawy jest list Chenocho Hammerschlag'a z Pragi, z którego dowiadujemy się o zaręczynach jego bratanicy z synem rabina krakowskiego, Joela Sirks. — Nie myślę tu powtarzać treści listów, gdyż nie to jest celem niniejszej notatki; pragnę tylko zregestrować dzieło, dla historyografii żydów w Polsce niezmiernie potrzebne.

Wydawca listów, dr. Wachstein, pochodzi z Tłustego, a to miasteczko jest jednym z centrów chasydyzmu, już ze względu na bliżkie sąsiedztwo „cudotwórców” w Czortkowie, Husiatynie, Sadagórze i t. p. Któż z młodego pokolenia pamięta jeszcze tragedję domu cadyków bukowińskich? Oto jeden z synów słynnego cadyka w Sadagórze, Izraela Friedmana, sam cadyk w Leowie (Rumunia), poczuł całą nicność swego cudotwórstwa i postanowił zrzucić maskę świętości i żyć, jak każdy inny człowiek. Gdy wiadomość o tem doszła do Husiatyna i Sadagóry, gdzie rządzą bracia tegoż Bera, sprowadzono go związane go w karetce do Sadagóry i uwięziono go tu we dworze brata. Przy pomocy postępowych żydów w Czerniowcach wydostał się Ber (*Bejruniu*) z więzienia i z Czerniowiec wystosował w marcu r. 1869 „manifest do narodu”.

Po tym cadyku została znakomita biblioteka judaistyczna, złożona z wielu tysięcy tomów;

wśród nich białe kruki pierwszych weneckich oficyn Daniela Bomberga. Tę bibliotekę nabył dla żyd. biblioteki kahalnej we... Wiedniu (!) mecenas tamtejszy Salo Kohn, a wyż wspomniany dr. Wachstein opracował „*Katalog der Salo Kohnischen Schenkungen*”, Wiedeń, 4-to, 1912, który jest nieprzebraną kopalnją dla poznania hebrajskich drukarń w Polsce. Wydawca pierwszy raz uwzględnił ściśle druki polskie i sprostował wiele błędów dotąd rozpowszechnionych.

Trzecią wielką pracę dr. Wachsteina, która dopiero niedawno opuściła prasę, stanowi Spis nagrobków na starym żyd. cmentarzu w Wiedniu od r. 1540—1670, tj. do wygnania żydów z Wiednia.

To wielkie i objętością i pracą, weń włożoną, dzieło składa się z niezliczonej ilości monografii, każdy pomnik — a jest ich kilka tysięcy — to kawał historyi, to ogniwo w łańcuchu historyi rodzin żydowskich. Ileżto pracy trzeba było by te nagrobki odpisać, ofotografować, stwierdzić identyczność osoby, wcielić ją do właściwej rodziny, to znów zrozumie tylko ten, który się sam przedzierał przez podobny las legend i bajek.

A dla żydów polskich jest ta książka drogowskazem wprost bezcennym. Burze dziejowe w średnich wiekach przygnały żydów do Polski, burze dziejowe w Polsce (lata 1648—9 1655—60, tj. Chmielnicki i Szwedzi) wygnały żydów z Polski. I oto na cmentarzu wiedeńskim odnajdujemy naszych dawnych przyjaciół z Krakowa i Poznania, ze Lwowa a nawet z najdalszych kątów Rpltej. Tutaj spoczywali i czekali swego historyka, któryby nam wskazał dokąd ich los zagnał!

W tem odszukaniu zbiegów polskich wielką zasługą dr. Wachsteina, badacze dziejów żydowskich w Polsce umięją ocenić jego pracę.

Gramofon
z marką
„ANIOLEK PISZĄCY”

jest synonimem aparatu odtwarzającego muzykę i śpiew czysto i naturalnie, nie powinien się więc nikt dawać zwodzić szumnym reklamom, którymi konkurencya zachwala swoje towary i zagładną do jedynego sklepu oryginalnych gramofonów aniołkowych

Cenniki darmo i oplatnie

JOZEFA WEKSLERA

we Lwowie ul. Sykstuska 2.

Tel. Nr. 1560 — w Krakowie

ul. Florjanska 25. i Brodzka 71. Tel. 1242.

by się przekonać, że wyroby gramofonów aniołkowych są szczytem techniki na punkcie udźwiękowania i żaden inny wyrób nie wytrzymał porównania z tem. Największy wybór płyt pierwszorzędnych artystów otrzymać się tylko na płytach aniołkowej. Demonstracja bez przyrządu kłówna. — Ulgi w spłatach ratalnych. Gramofon koncertowy z 5 płytami, t. j. 10 melodji

kosztuje 50 koron.

2382

„REKORD” LWÓW
Trybunalska 14.
Telefon 2026-IV.

Pierwsza koncesjonowana
— Fachowa szkoła szybkiego pisanja na maszynie —
rozpoczyna nowe kursy na podstawie zatwierdzonego przez c. k. Radę szkolną krajową planu nauki. Wpisy codziennie od godziny 9—1 i od 3—8.

Koncesjonowane biuro
— szybkiego przepisywania i powielania pism —
sporządza czystopisy i odpisy wszelkiego rodzaju pism, dokumentów, kosztorysów itp. Gwarancja za dyskrecję i bezbłędną wykonanie.

Zlecenia wykonuje się na żądanie także porą nocną. Pisanie na godziny w prywatnych kancelaryach.
Sprzedaż amerykańskich maszyn do pisanja najlepszych systemów, jakoteż wszelkich przyborów do maszyn. 3443 MICHAŁ KMICIŃSKI.

Z DNIA.

Z PLACU BOJU.

Na własnym sznurku z Cetynii.

(Od naszego taczkami wysłanego specjalnego sprawozdawcy).

Cetynia przed pierwszym.

(1) Więc Czarnogóra padła. W Cetynii panuje już basza i zabieramy się do zakładania haremów. Jest mi niezmiernie miło, że pierwszy mogę przynieść tę sensacyjną wiadomość, albowiem wszyscy wojenni korespondenci związani drutami telegraficznymi siedzą w piwnicy konaku i czekają na interwencję mocarstw. Ja jestem z Edinem baszą na „ty” i zdaje się, że zostanę tu dyrektorem prasowego biura, o czem zawiadomcie moich wierzycieli. (Moratorium trwa i tak w Czarnogórze od chwili wstąpienia na tron króla Nikity).

Ale idźmy biegiem wypadków. Przedewszystkiem usprawiedliwicie mnie przed szefem, dlaczego nie jestem w Albanii i na Kossowem Polu, tylko w Czarnogórze. Miałem asystować rozgromieniu Turków (albo Serbów) pod Kumanowo i Skoplje, tymczasem klnę się na największą flaszkę atramentu, nie mogłem tam zostać, bo nie było o czem pisać. Przyjechałem koleją do granicy Bośni, do Priboj i stamtąd rzęną rowerem w najognistszy punkt boju: do Kumanowo. Przyjeżdżam, (droga jak stół) miasteczko „niczego-wate” — Kumanowo — pytam — jakiegocś droga na drodze, bo nie wierzę oczom i tablicy.

— Jo, odpowiada (po albańsku „tak”).

— A gdzie Turki? gdzie wojsko?

Wzruszył ramionami i począł dalej zamłatać ulicę.

Kij dyabeł — myślę. Ojciec! (wołam) a jest tu jaka kawiarnia?

— Jest Grand, Bellevue, Europe.

— A gdzie najbliższa?

Pokazał miotłą na kamienicę opodal. Za chwilę byłem już w „Bellevue”.

— Melanz, pióro, atrament.

Usługuje mi sam właściciel, rodowity Turek jak bursztyn, widocznie kelnerzy poszli na wojnę.

— Aha i dzienniki! Ostatnie morgenblaty. A „Wieczorną” trzymacie?

— Sie sind a u c h von Galizien? pyta właściciel uradowany. Trzymamy, ale bardzo zajęta.

Z tego spotkania rodaka na tak wścieklej obczyźnie, byłem mocno ucieszony. Zawsze się człek czegoś dowie więcej, myślę. Kanar-bej właściciel „Bellevue” pochodzi z Ustrzyk, gdzie Kanarienvogle są znaną na całą okolicę firmą drzewną. Los go zagnał aż do Starej Serbii i tu mu się całkiem dobrze powodzi.

— Co z wojną? Gdzie armia? Zakki basza? Kiedy była bitwa, mów pan!

— Jaka wojna? Tu u nas żadnej wojny nie było.

Po prostu skamieniałem. Jechać taki kawał święta, tłuc się bośniacką koleją i rowerem i przyjechać na plac boju, gdzie niema ani śladu wojska!

— Gazety!
Przerzucam gorączkowo stosy europejskiej bibuly, melanz stygnie, a ja polykam telegramy. Nareszcie mam! Rozwiązanie tej dziwnej dla mnie zagadki było tak proste, że aż się zarumieniłem! Całkiem naturalnie. W Kumanowo, które stanowi punkt centralny operacji obu armii, nie mogło być ani jednego żołnierza. Oto dwie oficjalne, oryginalne depesze, które mi wytłumaczyły wszystko:

Belgrad. (Urzędowo). Po morderczej, zaciętej walce pod Kumanowo, połączonym siłom Serbii i Bułgarii udało się rozgromić nieprzyjaciela i odepchnąć o 100 klm. na południe. Kumanowo zdobyte, prefektura serbska zainstalowana.

Konstantynopol. (Oficjalnie). Ministerstwo wojny ogłasza: Po dwudniowej, krwawej bitwie pod Kumanowo udało się naszej armii pobić na łeb obie sprzymierzone armie, zanim się połączyły i odrzucić serbską do Belgradu, a bułgarską do Sofii. Jasne jak słońce! Skoro Turcy odrzucili

Serbów na północ, a Serbowie Turków na południe, w Kumanowo nie mogło być ani śladu z wojny.

— Płacił! zawołałem.
— Sie fahren schon weg? — pyta Kanar-bej.

— Nie mam tu co robić. Którędy do Czarnogóry?

— Za tą górą na lewo.
Za chwilę jechałem już w stronę kamiennego państwa króla Nikity. O dalszych losach w liście następnym, jeśli nb. przysłicie zaliczkę tylko „gotiu” w liście pi-niężnym, bo tu przekazów poczta nie wypłaca. Wasz (wł.)

NADESLANE.

DENTYSTKA 3811
Dr. Franciszka Raff-Rothfeldowa
ord. od 9—1 i od 3—6 Lwów, ul. Pańska 3.

Doc. Dra Eug. Piaseckiego
Zakład gimnastyki leczniczej, ortopedyi i masażu, ul. 3-go Maja 2. Ord. od 3—4. Telef. 1232. 38 3

RADCA 3824
Dr. Maksymilian Lewicki
przeniósł swą kancelaryę adwokacką do domu przy ulicy **BATOREGO 32, róg Bourlarda.**

Dentysta Dr. Lewandowski
Lwów, pl. Halicki 7
3836 **powrócił.**

ZĘBY wykonuje Zakład dent.-techn. **Józefa RAPPAPORTA**
Lwów, Sykstuska 19 (gdzie kawiar-nia Splendia)
według najnowszej metody. 3757

≡ Potaniały

żarówki oszczędnościowe różnych systemów à kor. 1-50

— Zużyte —

żarówki przyjmuje za 1 sztukę 20 hal. przy zakupie nowych 3778

Przedsiębiorstwo elektrotechniczne
Stan. Leśniakowski
Lwów, Chorążczyzny l. 10. Telefon 1402.

JULIUSZ RAUCH c. k. emerytowany go-metra z upoważnieniem rządowym mieszka obecnie we Lwowie, Krasickich 9-3734

Okulistka dr. Brillowa
ord. od 3—5 plac Akademicki l. 4. 3768

Szpital, lekarze, sportsmeni i szeroka publiczność zgodnie przyznają w licznych listach, że

DIANA 3770
wódka francuska z mentolem

okazała się zawsze skuteczną.
WSZĘDZIE DO NABYCIA.

Specyalne urządzenia meblowe poleca
FRANCISZEK ZEIZER
Składy: Pasaż Mikołascha. **LWÓW** Fabryka: ulica Tkacka 23.
Z końcem października prezesiony zostaje do lokalu 3 Maja 14.
Tel. 158/TV Tel. 158/IV

Zakład dentystyczno-techniczny
NAURycego KALTERA
Lwów, Grodecka 30
wykonuje korony, mostki, sztuczne zęby w kauczuku, złocie, platynie i bez podniebienia. Pacjentów z prowincyi załatwia się w jednym dniu. 3653

Już nadeszły ostatnie nowości na sezon jesienny i zimowy :::: do firmy Antoni Uwiera LWÓW, ul. HALICKA 10
do filii w Stanisławowie również. Próbkę tylko z najmniejszą ceną materiałów odwrotnie. 3755

Galicyjski Bank Ludowy dla rolnictwa i handlu :::: LWÓW :::: Sykstuska 17 4912
Przyjmuje wkładki na książeczki od 20 kor. począwszy od 4 1/2 %
Wszelkie transakcje bankowe i finansowe. — — — 4 2/2 %

Baczość! B. Henner

ces. i król. nadw. fotograf otworzył pracownię

nowoczesnej fotografii

WE LWOWIE

ul. Zimorowicza 3
wejście od ul. Koralmickiej 4 (tuż przy ul. Akademickiej). 14:18

KRONIKA.

Repertuar Teatru miejskiego we Lwowie

W sobotę o godz. pół do 4 po południu dla młodzieży szkolnej „Grube ryby“, komedya.

W sobotę wieczorem o godz. pół do 8-jej po raz pierwszy w bieżącym sezonie „Piękna Helena“, opera komiczna w 3 aktach J. Offenbacha.

W niedzielę 27. października o godz. pół do 4-tej po południu „Wawrzyn“.

Wieczorem o godz. pół do 8-jej „Kuglarz“.

W poniedziałek 28. b. m. po raz pierwszy „Kobiety, gra i wino“, krotoczwila.

We wtorek 29. b. m. „Madame Butterfly“.

Teatr lud. im. Słowackiego:

Jutro w niedzielę „Królowa Przedmieścia“ obraz w 5 aktach ze śpiewami i tańcami, w sali przy ul. Wybranowskiego (boczna Zamarszynowska). Początek o godzinie pół do 8-jej wieczór.

Kinoteatr „Bajka“, plac Maryacki. Dziś: Sport w Galicyi, cyrkowcy itd. 3858

Uroczysty obchód ku uczczeniu rocznicy ks. Piotra Skarżyńskiego urządzają wspólnie Towarzystwa polskie w Kłopotowie w niedzielę 27. b. m. Zbór Towarzystw o godz. 10 rano w „Sokole“. Czysty dochód na bursę ks. Piotra Skarżyńskiego. W dniu tym zostanie otwarta wypożyczalnia książek im. Królowej Jadwigi.

Cykl wykładów p. t. „Zagadnienie mistyki narodowej w kursach literatury słowiańskiej Mickiewicza“ wygłosi staraniem „Wyzwolenia“ p. L. Skoczyła w sali domu Akademickiego. Pierwszy odczyt „Mickiewicz w dobie wykładów w Collège de France“ odbędzie się jutro o godz. 6 wiecz. Dla młodz. szkół śred. wstęp na salę 30 hal.

(b) Pierwszy prawdziwy mróz ściał dziś wszystkie lwowskie kałuże i nasze rzeki błotne zatrzymał. Można już teraz przejść przez ulice bez niebezpieczeństwa utonięcia, a nawet względnie wygodnie. Bodaj to zapobiegliwość! Gdzieindziej byłiby się przy zamiętaniu i wywożeniu błota, co — bądź co bądź — nie jest czynnością przyjemną, pomęczyli ludziska i konie.

A magistrat lwowski — tylko czekał. I doczekał się. Ludzie się nie spracowali, konie również nie, a błota, jak Bozia da jeszcze większy mróz, i tak nie będzie. Co prawda, może być potem z niego kurz, ale od czego znów deszcze i śniegi?...

Jerzy Lalewicz, nasz znakomity pianista i pedagog, odbędzie szereg koncertów po miastach Austrii i grać będzie ponadto w Berlinie, Lipsku, Monachium, Rzymie i Londynie. Obecnie toczą układy o odbycie dwumiesięcznej tournée po Ameryce w sezonie przyszłym.

Mianowania. Cesarz zamianował nadzw. profesora dr. Emila Godlewskiego, zwycz. prof. sorem historii rozwoju i powszechnej biologii na uniwersytecie Jagiellońskim.

Cesarz nadał dyrektorowi szkoły realnej w Tarnowie Karolowi Trochanowskiemu tytuł radcy rządu z uwolnieniem od taksy.

Z żałobnej karty. Dnia 23. b. m. zmarł w Wiedniu Herman Kulka, założyciel i szef firmy „Kamieniołomy H. Kulka i Ska“, posiadającej liczn. przedsiębiorstwa kamieniołomów w Galicyi, Austrii i Szwecyi.

Inicyatywy zmarłego zawdzięczyć należy znaczne rozszerzenie kamieniołomów w Miękinie w pow. chrzanowskim nakładem kilku milionów koron, wskutek czego kilkuset robotników możliwość zarobkowania uzyskało. Pogrzeb odbędzie się w niedzielę dnia 27. b. m. w Opawie.

Z żałobnej karty. Onegdaj rano zmarł nagle we Lwowie, na udar sercowy, ś. p. Wiktor

Sedlaczek, adjunkt miejskiej Izby obrachunkowej. Przed wstąpieniem do magistratu pracował jako dziennikarz w „Przeglądzie“, który do ostatka zasiliał swem piórem, redagował również „Korespondencyę ratuszową“. Osierocił żonę, z domu Kaliniewiczównę i dwoje dzieci. Pogrzeb odbędzie się dzisiaj o godzinie 3 po południu z kaplicy Boimów na cmentarz Łyczakowski.

Wydział Związku urzędników gminy miasta Lwowa na wieść o śmierci swego członka i założyciela, ś. p. Wiktora Jana dwojga imion Sedlaczka, zebrał się wczoraj na specjalne posiedzenie i uchwalił: rodzinie ś. p. zmarłego złożyć wyrazy współczucia, dla starszej córeczki, uczennicy gimnazjum, utworzyć stypendjum w rocznej kwocie 100 K i wypłacać je matce aż do ukończenia szkół przez córkę, względnie do uzyskania osiemnastego roku życia i w drodze składek zakupić dla lokalu Związku duży portret ś. p. zmarłego.

„Brak młodych sił prawniczych“. Odczyt na ten temat wygłoszony wczoraj wieczorem w sali Klubu narodowego przez prezesa Biblioteki słuchaczy prawa p. Klaudyusza Żylskiego, zgromadził około 200 osób, wśród których widzieliśmy rektora uniwersytetu, liczne grono profesorów i innych wybitnych obywateli miasta, co świadczy o wielkiem zajęciu dla sprawy, przez prelegenta poruszonej. Odczyt sam zyskał ogólne uznanie i wywołał ożywioną dyskusję, w której wzięli udział prof. Balasils, dr. Janelli, prof. dr. Zakrzewski, prof. Chlamiacz i inni. Akcyę podjętą przez Bibliotekę słuchaczy prawa uznano za bardzo ważną i postanowiono ją popierać u silnie.

Z teatru. Wiek cały trwa nieśmiertelność Moliera, a coraz jest nowa: kiedyś, kiedy dramat polski był jeszcze bardzo maluski, wówczas uczył się od Moliera chodzić i mówić, późn ej, w wieku młodzieńczym korzystał z jego rad i życiowych doświadczeń, wreszcie zajął się edukacyą — Fredry. Dzisiaj nikt także i u nas i w Europie nie przejdzie mimo Moliera; on daje impuls i teren do pracy twórczej tym, którzy myślą o reformie teatru. *Tu l'as voulu Georges Dandin*, że twoja sprawa jest zawsze żywą i aktualną.

Nie wątpimy, że i nasz teatr zechce zrozumieć tę aktualność Moliera w obecnie rozpoczętym cyklu jego utworów. Wczoraj się on zaczął.

Szkoda, że o bardzo niesamowitej godzinie (5 po poł.), bo wiele osób nie mogło pójść do teatru, a wiele wraz z niżej podpisanym spóźniło się na przedstawienie.

Wczorajsza inauguracya cyklu „Jerzy Dandin“ i „Małżeństwo z musu“ nie poszła źle i nie mogła pójść źle, jeśli Dandina grał Feldman, Sotenville'a Dobrzański, Klaudynę Dobrzańska, Angelikę Michnowska; wiadomo zaś, że artyści umieją dzielnie dopełniać Molierowskich przykazań. A i wszyscy inni (Okornicki, Rotterowa, Białkowski, Mihułowicz) sprawowali się zupełnie dobrze. Pod względem inwencji reżyserskiej i dekoracyjnej na razie — *nessuna novita*. Przedstawienie utrzymano w ramach zwyczajnej sprawności. Zapewne na rzy złość będzie inaczej.

Bardziej z natury rzeczy rażne i jednolite było „Małżeństwo z musu“. Wszyscy też grali starannie: Rasiński, Pawłowska, Ratschka, Berski (artysta niewiadomo dlaczego tak rzadko i do tak małych ról używany), Kalinowski, Czaki, Antoniewski.

Moliera oglądaliśmy wczoraj i oglądać będziemy na przyszłość w nowej szacie polszczyzny w przekładach Boya (dr. Tadeusza Żeleńskiego), które ukazały się właśnie na półkach księgarskich nakładem księgarni polskiej. O tem wydawnictwie wkrótce więcej. Na razie powiedzmy krótko: tak świetnych tłumaczeń nie wiele mamy w literaturze!

stf.

Zamknięcie kursu zabawkarstwa węgierskiego odbędzie się jutro, w niedzielę, o godz. 10 rano w sali seminarjum w gmachu Ligi przemysłowej.

Pogrzeb p. Ceglińskiego. Wczoraj odbył się w Wiedniu pogrzeb ś. p. Ceglińskiego, posła do Rady państwa. Na dworcu kolei północnej jawili się: ministrowie Zaleski i Długosz, prezes Koła polskiego Leo, prez. Izby Sylwester, wielu posłów ruskich i polskich.

Rozbicie wystawy sklepowej. Dzisiaj w nocy rozbito wystawę w sklepie z wódkami Walduma przy ulicy Zyblkiewicza l. 12. Złodzieje skradli parę flaszek wódki wartości 12 kor. Jednego ze sprawców aresztowano, jest nim znany policyjnie złodziej Diduch.

Przejechanie. Na służącą dr. Bursztyna, zamieszkałego przy ul. Sykstuskiej l. 41, idącą ul. 3-go Maja z dzieckiem na ręku, najechał dożkacz Nr. 272 i silnie ją poturbował.

Były uczeń WP. dentysty dra Bieńkowskiego i techn. dentystycznych zakładów zagranicznych Aleksander Silberschein otworzył Zakład dentystryczny przy ul. Kopernika l. 3800

Do końca października Asta Nielsen i Henny Porten, znakomite sławne artystki w Kino „Lux“, Pasaż Mikolascha, parter.

Linia Hamburg-Ameryka — Towarzystwo żeglugi z siedzibą w Hamburgu, zostało założone w roku 1847. Z małych zaczątków, gdyż miało wtedy zaledwie sześć okrętów żaglowych, zdołała sobie linia Hamburg-Ameryka wyrobić z czasem dominujące stanowisko między transatlantyckimi towarzystwami żeglugi parowej. Towarzystwo posiada obecnie flotę, złożoną z 179 wielkich parowców transatlantyckich i 229 mniejszych statków dla żeglugi na rzekach i do służby portowej. Pomnażając flotę i powiększając pojemność okrętów, Towarzystwo zwróciło uwagę na ulepszenie stosunków bezpieczeństwa na parowcach, oraz na powiększenie wygod dla podróżnych. Parowce, kursujące między Hamburgiem a Ameryką, są zaopatrzone we wszelkie możliwe, wypróbowane środki ratunkowe. Łodzi ratunkowych na każdym okręcie znajduje się tyle, że wszystkie osoby, będące na statku, mogą się w nich w razie jakiegos wypadku całkiem wygodnie pomieścić. W ostatnich czasach Towarzystwo zaprowadziło także wiele ulepszeń i udogodnień w urządzeniach dla pasażerów pokładowych i III. klasy. (z)

Należy żądać we wszystkich sklepach i c. k. trafikach

pod nazwą:

Główny skład: we Lwowie

50% od sprzedaży brutto przeznaczono na przytułek dla Weteranów z r. 1863 do dyspozycji i pod kontrolą Komitetu Jubileuszowego 1863—1913.

Tutek i bibulek cygaretowych

3578

wy: obu najs. arzej i renomowanej fabryki:

S. W. Niemojowskiego i Ska we Lwowie

„1863“

w Pasażu Mikolascha l.

Do nabycia wszędzie. — Cenniki i wzory gratis.

ZIMA! Edward Franciszek Steller
WE LWOWIE
Rynek 14, I. piętro

długoletni współpracownik firm zagranicznych i krajowych (Braci Lubelskich i Braci Wrońskich) poleca P. T. Publiczności swój

MAGAZYN FUTER I PRACOWNIE KUŚNIERSKA
Złoczenia z prowincji ukończona się w najbliższym czasie

Jako reklamę

dla P. T. Publiczności na sezon zimowy polecamy następujące gatunki obuwia:

1. Damskie buciki sznurowane, rosyjskim lakierem obkładane, ciepły, elegancki bucik zimowy K 6.—.
2. Męskie sulienné na gumach, obkładane skórą boksową, podwójną podszewką gatunek z gwarancją K 9 50.
3. Te same cale ze skóry boksowej do sznurowania także amer. K 9 50. Kalosze dla damskie K 3 20, męskie K 4 50. Buty z cholewami męskie i dzieciinne. Najlepszej jakości damskie, męskie i dzieciinne obuwie marki „Congo“. — Pierwszy austriacki fabryczny skład obuwia **Izaka Schleiera** i piętro. — Telefonu 1799.

Zamówienia z prowincji załatwia się odwr. pocztą, a w razie niedogodności zamienia lub zwraca się pieniądze. Róg ul. Stanisława i róg Kar. Ludwika.

WOJNA!

Zmiana frontu wobec Turcyi. — Koniec „status quo”. — Nowe orientacje w dyplomacyi. — Klęski Turków na całej linii. — Pochód na Konstantynopol? — 20 tysięcy Turków w rękach Greków. — Polacy a wojna.

Sympatyje Europy.

‡ Najważniejszym dziś faktem do zaznaczenia jest stanowczy zwrot opinii publicznej w Europie na korzyść sprzymierzonych państw bałkańskich. Na razie wprawdzie przemawia tylko publiczność i prasa, ale trudno przypuścić aby też rządy i dyplomacya oparły się naciskowi opinii i — co ważniejsza — faktów. Powoli się i tu już zmiana objawia, czego dowodem podana w „Gazecie Porannej” opinia sfer zbliżonych do rządu austriackiego i telegram dzisiejszy o zupełnie podobnym do artykułu o kwestyi wschodniej, artykule wiedeńskiej „Reichspost”, bardzo zbliżonej do sfer dworskich, posądzanych dotychczas o wojenne zamiary względem państw bałkańskich. Jeżeli zaś tym językiem przemawiać zaczyna Austria, najważniejszy dziś czynnik w kwestyi wschodniej, to mamy do czynienia z objawem bardzo pokojowym. Wojna bowiem europejska mogłaby wtedy wybuchnąć, gdyby mocarstwa chciały przeszkodzić państwom bałkańskim w zeskontowaniu wyniku ich zwycięstw, a Rosya, chcąc łowić ryby w mętnej wodzie, stanęła po ich stronie. Jeżeli zaś mocarstwa pogodzą się z faktem, to Rosya, odprawiona z kwitkiem, pod grozą zupełnego bankructwa swojej polityki bałkańskiej i sympatyj u zwycięzców, nie będzie mogła zmienić frontu przeciw nim.

We wspomnianych artykułach i głosach prasy europejskiej, uderza ton zdziwienia nie tyle nad dzielnością armii sprzymierzonych, szczególnie bułgarskiej, co nad słabością i lichotą wojska tureckiego, które dotychczas miało uzasadnioną sławę jednego z najbitniejszych w świecie. Tymczasem obecnie wszyscy korespondenci wojenni stwierdzają, że żołnierz turecki bije się źle, a nawet chętnie idzie w niewolę. Ten fakt np. potwierdził Ludw. Nadeau, znany specjalista od wojen paryskiego „Journala”, który miał sposobność rozmawiania z jeńcami tureckimi u Bułgarów, a ci jeńcy wyraźnie mu oświadczyli, że sami postarali się o to, aby ich pojmano!...

Przyczyny niewątpliwie należy szukać w złem żywieniu armii tureckiej, w tem, że żołnierze tureccy są dosłownie głodni, ale w poprzednich wojnach były przykłady, jak dzielnie się opierał nieprzyjacielowi jeszcze głodniejszy ówczesny żołnierz turecki. Musi być więc jakaś inna jeszcze, głębsza przyczyna.

Nie pomyliły się zapewne, jeżeli w tem poszukiwaniu przyczyny sięgniemy nienazbyt daleko wstecz do rewolucyi młodotureckiej. Ta rewolucya miała bardzo piękne chwile, to się nie da zaprzeczyć, ale miała też od samego początku zarodek śmierci w powołaniu armii do polityki. Gdyby Młodoturcy mieli siłę i odwagę zaraz po zwycięstwie swoim przeczuć złe i użytkowawszy armię do swych celów odsunąć ją napowrót od polityki, to skutki ich rewolucyi byłyby inaczej wyglądały. Ale w postępowaniu swem kierowali się bardziej interesem partji niż patriotyzmem, w celu utrzymania się przy władzy opierali się dalej na armii i rozpolitykowali ją zupełnie.

Skutek nie kazał długo na siebie czekać: dyscyplina, najpierw wśród oficerów zupełnie zanikła. Oficer niższy, dlatego, że miał stanowisko partyjne, uważał się za uprawnionego do rozkazywania wyższemu, powstały wzajemne intrygi, nieufność, rozluźnienie i brak wspólnego, niedba-

jącego o partyje zapалу patriotycznego. Z oficerów przeniosło się to na żołnierzy, którzy nie mogli szanować i brać za wzór swoich przełożonych i tak polityka stoczyła w krótkim czasie dzielność armii tureckiej.

A ten upadek dzielności wojskowej u Turków, wraz ze zmianą sympatyj Europy, daje bardzo smutne przewidywania dla państwowego bytu Turcyi w Europie na bardzo prawdopodobny wypadek, gdyby zwycięstwa sprzymierzonych poszły dalej dotychczasowym torem!...

Konsternacja w dyplomacyi austriackiej?

Berlin. (Tel. wł.). W tutejszej ambasadzie austro-węgierskiej wywołały wypadki na polu bitwy wielką konsternację, gdyż przewidują tam, że Związek bałkański w razie zwycięstwa będzie obstawał przy zmianach terytorjalnych. W kołach ambasady sądzą, że tylko konferencya europejska mogłaby teraz zapobiedz komplikacyom tak samo, jak to było w r. 1878.

W Paryżu także.

Nowe orientacje.

Paryż. (Tel. wł.). Zwycięstwo bułgarskie pod Kirkkilisse i dalszy pochód Bułgarów ku południowi zmuszają tutejsze koła dyplomatyczne do zajęcia się ewentualnością, iż bułgarskie dywizye okażą się szybszymi od not dyplomatycznych. Podczas gdy Europa obradować będzie nad reformami w Macedonii, cała niezreformowana Macedonia może się dostać w ręce Bułgarów. Cała dotychczasowa akcyja dyplomacyi opierała się na nadziei, że na Bałkanie nie będzie zwycięzców, ani zwyciężonych. Jeżeli więc to założenie okaże się mylne, mogą się wywiązać trudności. Dotychczasowa zasada nienaruszalności Turcyi nie dałaby się dłużej utrzymać.

Trudne zadanie dyplomacyi.

Londyn. (Tel. wł.). Prasa tutejsza zaznacza, że walki pod Kirkkilisse mogą niekorzystnie oddziaływać na akcyję pośredniczącą mocarstw. Turcyja nigdy nie dała się odstraszyć początkowymi klęskami, zaś państwa bałkańskie pozostają obecnie tak bardzo pod silnym wrażeniem świeżego zwycięstwa, że trudno będzie skłonić je do ustępstw. Dyplomacya europejska będzie miała w każdym razie ciężkie zadanie.

Klęska armii Zakki baszy.

Belgrad. (Tel. wł.). Armia wardarska pod wodzą Zakki baszy musi być uważana za zupełnie pobitą. Wszelkie inne wersje są fałszywe. Tureckie informacye o rzekomych zwycięstwach Zakki-paszy o tyle tylko są prawdziwe, o ile dotyczą pierwszej części bitwy. Armia ks. Aleksandra została wprawdzie przy pierwszym ataku przez wojska Zakki-baszy odparta, atoli wczesne przybycie Bułgarów uratowało sytuację. Turcy cofnęli się nawet nie w zupełnym porządku. Straty po obu stronach są wielkie. Serbskie wojska oszańcowały się w okolicy Kumanowo.

Belgrad. (Tel. wł.). Półurzędowa „Samouprawa” donosi o walkach pod Kumanowo: Turcy uciekli w popłochu pozostawiając 18 armat, kilka karabinów i wiele amunicyi. Uciekających ścigały dwa pułki kawaleryi. Straty po stronie tureckiej i serbskiej są wielkie.

Walki wśród śniegów.

Londyn. (Tel. wł.). „Daily Chronicle” donosi z teatru wojny: „W górach nastąpiła już zima. Wierzchołki pokryte są śniegiem. Silny deszcz utrudnia ruchy wojsk i dowóz. Wojska, które od tygodnia są zaangażowane koło Skodry muszą walczyć z rozmaitemi dolegliwościami.

Zbiegostwo żołnierzy chrześcijańskich.

Stara Zagora. (Tel. wł.). Na pierwsze starcia graniczne wysunęli Turcy chrześcijańskich żołnierzy, rekrutujących się z okręgów macedońskich. Żołnierze ci posiadali jednak w kieszeniach bułgarskie chorągiewki, które wyjmowali, gdy nastąpiły ataki bułgarskie. W ten sposób dali się poznać jako przyjaciele Bułgarów.

Odwrót Turków.

Paryż. (Tel. wł.). „Temps” donosi z głównej kwatery bułgarskiej: Turcy cofnęli się na wschód i rozwijają się ponownie w odległości 25 km. od Kirkkilisse. Przyłączają się oni tam do trzeciej linii obronnej, która ciągnie się od Adryanopola do Konstantynopola. Ten odwrót izoluje Adryanopol tak, że zupełne osaczenie tej twierdzy nie natrafi już obecnie na większe przeszkody.

Sofia. (TBK.) Urzędowe relacye o zajęciu Kirkkilisse dotąd nie nadeszły, lecz zdaje się nie ulegać wątpliwości, że gros tureckiej armii cofa się przez Bunar Hissar i Vize, ścigane przez bułgarską kawaleryę.

Adryanopol bliski upadku?

Sofia. (TBK.) Wtajemniczone koła otrzymały niepotwierdzoną wiadomość, że Bułgarzy zajęli fort Basza Bunar koło dworca w Adryanopolu i oddaleni są tylko o 4 km. od samej twierdzy. Słychać, że część Adryanopola stoi w płomieniach. Uważają tu za możliwe wzięcie Adryanopola szturmem.

Ateny. (Tel. wł.) Wczoraj wieczorem doniesiono tu, że Grecy obsadzili miejscowość Kozani, nie natrafiając na żaden opór.

Rzekome tryumfy greckie.

Londyn. (Tel. wł.). „Daily Telegraph” donosi z Aten: 22.000 Turków ma już tylko wybór między poddaniem się a śmiercią. Są oni zamknięci na wschód skałami Pierii, na zachód rzeką Haliakinon, której przejścia obsadzili Grecy, zaś na południu i na południowy zachód osaczeni są przez znaczne siły Greków. Zaszczty porażki wczorajszego dnia należy się greckiej piechocie, która przez 12 godzin ścigała Turków od góry do góry, na odległość

FUTRA.

Warszawski magazyn

i pracownia FUTER Aleksandra Wróbla

000 LWÓW, ULICA SOBIESKIEGO L. 10 000

poleca na nadchodzący sezon żakiety damskie z wszelkich gatunków futer, oraz boa i zarekawki w wielkim wyborze. Robota pierwszorzędna i wykwintna. Ceny przystępne. — 3332 A. WRÓBEL z Warszawy.

Najchlubniej znana firma

W. ADAMSKI : LWÓW

ulica Akademicka liczbą 2. 00 (Hotel George'a)

3376 Założona w roku 1842. 00000 Poleca na sezon:

Dywany, portyery, kapy, serwety, firanki, story, bone feme, kocyki na łóżka, deptaki, narzuty itp. Urządzenia mieszkań, kawiarni i hoteli. Największy skład **fapel, fabryka stór i żaluzji** różnych systemów. Ceny umiarkowane. Wzory i cenniki opłat.

która w linii powietrznej wynosi 21 km. Również i artyleria grecka dobrze się sprawiła.

Śmiałe marzenia.

Wiedeń. (Tel. wł.) Z dobrze poinformowanej strony donosi berliński korespondent „Zeit“, że zachodnie armie zjednoczonych państw bałkańskich spotkają się w Monastyrze. Po tem połączeniu ma nastąpić marsz na Konstantynopol, gdzie państwa bałkańskie chcą Turkom podyktować warunki pokoju.

Zdobyte Bułgarów.

Stara Zagora. (Tel. wł.) W bitwie pod Tamrasz poległo 300 Turków a 500 dostało się do niewoli, dalej zdobyto 3 armaty i 12 wozów z amunicją.

W bitwie pod Kirdzali zdobyto milion nabożów, 40 wozów amunicyjnych, 40 skrzyń z granatami i wiele zapasów.

Podczas walk pod Mehomia zniszczono cały pułk turecki i zdobyto 30 skrzyń z amunicją.

W bitwie w nocy z 23 na 24 bm. wzięto do niewoli batalion regularnego wojska tureckiego i batalion baszybożuków.

Sofia. (Tel. wł.) Bułgarzy zajęli kilka fortów na południe od Adrianopola i zdobyli 3 baterie armat szybkostrzelnych.

PRZEWRÓT W POLITYCE AUSTRII.

„Reichspost“ przemawia za zmianą frontu!

Wiedeń. (Tel. wł.) „Reichspost“ zamieszcza dziś artykuł wstępny p. t. „Koniec status quo“ w którym podnosi, że po ostatnich wypadkach na terenie wojny utopia jest sądzić, że status quo da się jeszcze utrzymać. Wypadki ostatnich dni są takim samym objawieniem jak swego czasu zwycięstwa japońskie na Żółtem morzu i na polach Mandżurii. Młode państwa bałkańskie wykazały poważną wewnętrzną jednolitość i siłę państwową i mają prawo do udziału w życiu i rozwoju w przyszłości.

„Reichspost“ zaznacza następnie, że między Bułgarią a Austro-Węgrami nie ma żadnych sprzecznych interesów; tak samo Grecja cieszyła się zawsze sympatjami Austro-Węgieł. W pewnych granicach możnaby nawet uwzględnić ekspansyjne dążenia Serbii i Czarnogóry.

Znosi się obecnie — pisze „Reichspost“ dalej — na nowe orientacje polityczne a polityka monarchii staje przed nowymi o wiele korzystniejszymi zadaniami. Mogą się wyłonić kwestye doniosłe dla Austrii, tak doniosłe, jak wówczas, kiedy Habsburgowie złożyli godność cesarzy niemieckich, wystąpiwszy ze Związku niemieckiego.

(„Reichspost“ otrzymująca — jak wiadomo — inspiracje z tych sfer, które decydować będą o polskości Austrii w przyszłości — zajęła więc podobne stanowisko, jak nasze pismo we wczorajszym wstępnym artykule. Red.).

Polacy a wojna.

Wiedeń o rezolucjach Koła.

Wiedeń. (Tel. wł.) Prasa wiedeńska ciągle jeszcze bardzo żywo interesuje się onegdajszymi rezolucjami Koła polskiego. — „Zeit“, „N. Fr. Presse“ i inne wielkie dzienniki zamieszczają obszernie relacje i opinie rozmaitych posłów.

„Zeit“ w artykule wstępnym, zatytułowa-

nym: „Spadek po Aehrenthalu“, pisze, że skutkiem polityki b. ministra spraw zagranicznych nastąpiło oziębienie stosunku Austro-Węgieł do Niemiec, a właśnie teraz, kiedy monarchia potrzebuje spokoju wewnętrznego, kiedy powinna wobec całego świata okazać serdeczne stosunki, łączące z Niemcami, właśnie w tym czasie Niemcy się rewanzują, właśnie teraz rząd pruski wdrożył akcję wywłaszczenia, która Austrię przyprawia o wewnętrzne trudności, a na zewnątrz wygląda, jak ukłon w stronę Rosyi.

Na innem miejscu zwraca „Zeit“ uwagę na to, że na tem posiedzeniu Koła polskiego, na którym zapadły znane rezolucje byli obecni ministrowie: Zaleski, Długosz i Biliński, ze względu na co przypisać należy uchwałom Koła szczególne znaczenie.

Dalej donosi „Zeit“, że wywłaszczenie przeprowadzone zostało w Prusiech bez wiedzy kanclerza Bethmanna-Hollwega (?). Mimo to wątpią, czy kanclerz mógłby cofnąć zarządzenia komisji kolonizacyjnej.

„Reichspost“ zamieszcza uwagi wybitnego polityka polskiego. Zaznacza on, że rezolucje, stanowią wielki sukces polityczny dla Koła, dowodzą bowiem, że obecne Koło polskie, które wyszło z powszechnych wyborów utrzymało tę samą linię polityki, na której kroczyło za czasów parlamentu kuryalnego. Polityczne cele narodu polskiego zawsze są te same i zawsze — konsekwentne. „Nie łatwo jest namawiać do przymierza z Niemcami w chwili, kiedy w Prusiech wprowadza się w życie ustawę o wywłaszczeniu, atoli państwowy moment stawiano u nas wyżej, aniżeli nasze uczucia.

Mimo to musi się zwrócić uwagę na to, że naród polski wykorzystuje obecne wypadki do agitacji przeciw dotychczasowej polityce Koła polskiego. Jednakowoż rezolucja i imponująca większość z jaką ją przyjęto, dowodzą, że agitacja ta nie będzie miała żadnego skutku lub sukcesu. Trzeba uwzględnić, iż prądy te mają swą głęboką przyczynę, tkwi ona w obrażonych uczuciach narodowych.

Giełda poranna.

Wiedeń, dnia 26 października 1912. — godz. 10 m. 30.

Marki 117.91, Renta majowa 84.90, Renta koron. węg. 84.50, Akcje austr. zakł. kred. 602.50, Akcje węg. zakł. kred. 785.—, Akcje Anglobanku 313.—, Akcje Unionbanku 570.—, Akcje Bankvereinu 500.—, Akcje Länderbanku 480.50, Akcje kolei państwowej 671.—, Lombardy 105.50, Akcje Fabryki broni —, Akcje tytoniowe —, Akcje Alpiny 950.—, Akcje Rima Muranyi 721.50, Akcje Prask. Tow. żel. —, Losy tureckie 214.00, Ruble 254.75, 4% listy zast. Banku hipot. 88.—, 4 1/2% listy zast. Banku hipot. 93.60, 4% galic. poz. kraj. z r. 1893 84.80, 4% listy zast. Banku kraj. 85.25, 56 l. listy Tow. kredyt. ziem. 84.60, 4 1/2% Gal. Bank. kredyt. ziem. 97—98, Akcje Skoda 737.—.

Usposobienie: silne.

† PROF. HENRYK KADYL.

Zgon prof. Kadyiego wywołał ogólne współczucie. Ze wszystkich stron otrzymuje rodzina i wszechnica lwowska wyrazy i dowody żalu.

Wydział lekarzy delegował prof. Kuczereę do przemówienia nad trumną prof. Kadyiego.

Wydział Koła muzycznego zaprasza wszystkich członków tego Towarzystwa do jak najliczniejszego udziału w pogrzebie byłego prezesa prof. Kadyiego.

Wydział Kółka farmaceutycznego we Lwowie wzywa wszystkich swoich członków i słuchaczy farmacji do gremialnego udziału w pogrzebie nieodżałowanego przyjaciela i orędownika mło-

dzieży farmaceutycznej ś. p. prof. Kadyiego. Punkt zborny w westybulu instytutu chemicznego w niedzielę o 10 rano. Zamiast wieńca na trumnę, uchwalono złożyć na ręce prezesa gremium aptekarzy Galicyi wschodniej kwotę 50 K na fundusz dla podupadłych wdów i sierot po aptekarzach im. bł. p. Jakóba Piepes-Poratyńskiego.

Wydział Tow. „Biblioteka słuchaczy medycyny“ na nadzwyczajnym posiedzeniu uchwalił przesłać kondolencje rodzinie i Senatowi akademickiemu, zwołać ogólnomedyczne zebranie, które ma się zastanowić nad sposobem uczczenia pamięci Zmarłego i mieć wieńca na trumnę, złożyć 20 K na „Dom zdrowia młodzieży akadem. w Zakopanem“.

M. K. O.

(Otwarcie miejskiej Kasy Oszczędności).

Lwów, 26 października.

(t) Bardzo pożyteczną i bardzo sympatyczną instytucję poświęcono dziś we Lwowie i uroczystie otwarto Miejską Kasę Oszczędności! Tę kasę, o którą przeszło 25 lat kołatało miasto, o którą nadarmo prosiły kolejno wszystkie rady miejskie i wszystkie prezydya. Dopiero dzięki poparciu obecnego namiestnika, dr. Bobrzyńskiego, uzyskała gmina koncesję, dzięki czemu można było przystąpić do zorganizowania tej tak bardzo potrzebnej instytucji finansowej.

Dziś przed południem — jak wspomnieliśmy — odbyło się w lokalu Kasy, mieszczącym się w parterze gmachu ratuszowego, uroczyste poświęcenie. Lokal ten, choć skromny, przedstawia się bardzo ładnie, jest widny, jasny i czysty. W pierwszym, najobszerniejszym pokoju, mieści się likwidatura i kasa, dalej urzędować będzie buchalter, ostatni pokój przeznaczony dla dyrektora, p. F. Merunowicza. Prócz niego rozpoczęli dziś urządowanie: likwidator p. Zygmunt Gubrynowicz, kasyer p. Grolle, buchalter p. Mindowicz i manipulantka p. Fryling.

Na uroczyste otwarcie Kasy przybyli dziś niemal w komplecie byli radni miejscy, dalej całe prezydium miasta, urzędnicy magistratu, naczelnicy zakładów miejskich oraz reprezentant rządu radca Popiel.

Uroczystość zagał naczelnny dyrektor Kasy, p. E. Riedl, przedstawiając historię starań rady miejskiej o koncesję na Kasę oszczędności, przedstawiając dalej jej wartość i znaczenie. Następnie prezydent Neumann podziękował uprzejmie wszystkim tym, którzy na uroczystość przybyli, oraz tym, którzy przy dokonaniu dzieła byli pomocni, przede wszystkim więc namiestnikowi dr. Bobrzyńskiemu, oraz ks. dr. Lenkiewiczowi, za znaczny przytem dalej, że w najbliższym czasie zorganizowany zostanie miejski Zakład zastawniczy, oraz że M. K. O. otwarta w czasach ciężkich i krytycznych, stronić będzie od wszelkich interesów spekulacyjnych, a popierać ma wyłącznie rękodzieło, przemysł i handel.

NADESLANE.

Artykuły i notatki w tym dziale zamieszczone nie pochodzą od Redakcyi.

Obrońca w sprawach Karnych **Dr. S. Lachs** otworzył kancelaryę we Lwowie, ul. Kurkowa 4. (Od 1. listopada br. ul. Podilewskiego 3, I. p.) 3720

Auto-Palais

W. RIPPER
KRAKÓW ::

Wyjątne zastępstwo Austriackiej Fabryki automobilów, motocyklów i rowerów „Puch“ w Gracu.
PL. SZCZEPAŃSKI L. 2.
TELEFON 0462. 2786

Warsztaty, naprawy samochodów i garaż z 30 boksami. Skład benzyny i oliwy. Stock pneumatyków. Wynajem samochodów.
ul. Smoleńska I. 31. Telef. 1097.

Największy w kraju
MAGAZYN

Spółki Stolarzy Lwowskich

(Dom własny). Rok zał. 1854. Lwów, plac Bernardyński 17. Nr. Telef. 566.

poleca: kompletne urządzenia mieszkań, biur, hoteli itp. w najmodniejszych stylach, wyrobu własnego, według modeli wiedeńskich, paryskich i londyńskich, o pierwszorzędnym wykonaniu i po przystępnych cenach. Meble gięte, meble żelazne i mosiężne. Dogodne ulgi w spłatach. 3197

FUNDACJE STYPENDYJNE.

Pod zarządem Wydziału krajowego pozostaje cały szereg fundacji stypendyjnych, z których korzystać mogą tak uczniowie gimnazjalni, jakoteż słuchacze wyższych zakładów naukowych. W r. 1911/12 było 249 czynnych fundacji stypendyjnych, w ostatnim zaś roku powstały następujące nowe fundacje:

1. Fundacja Antoniego Lukszandia z Leżajska w kwocie 25.000 K na stypendya dla 3 ubogich synów mieszczań z Leżajska, kształcących się w gimnazyach lub na uniwersytecie.

2. Fundacja Eleonory Witoszyńskiej. Fundatorka zmarła we Lwowie w r. 1873 i zapisała cały swój majątek na stypendya na biednych dziewcząt, kształcących się na nauczycielki ludowe, po 200 K rocznie. Ponieważ jednak pozostały duże długi, suma pozostała po spłaceniu okazała się za małą na utworzenie choćby jednego stypendyum. Zarządzono więc kapitalizację tej sumy, dodano następnie do majątku tej fundacji książeczkę Kasy oszczędności na 5081 K, należącą pierwotnie do innego działu fundacji, i w ten sposób uzyskano dziś 13.970 K 62 h. Projekt aktu fundacyjnego już został wygotowany.

3. Fundacja Eustachego Zagórskiego. Fundator zapisał cały swój majątek jednemu synowi Stanisławowi, zasirzył jednak, że gdyby syn zmarł przed ukończeniem 24 roku życia i nie zostawił ślubnego potomstwa, ani nie zadysponował inaczej swym majątkiem po dośnięciu do pełnoletności, w takim razie z całego majątku ma zostać utworzona fundacja, mianowicie Zakład sierot pod zarządem Wydziału krajowego. Syn s. p. Zagórskiego liczy obecnie 20 lat.

4. Fundacja Jana Atożego Lubicz Seferowicza powstała z dowolnych składek urzędników i służby Dyrekcji poczt i telegrafów, celem uczczenia pracy p. Seferowicza w zawodzie pocztowym. Majątek fundacji wynosi 12.000 K, z dochodów zaś mają być utworzone stypendya po 200 K dla sierot po państwowym personalu pocztowym bez różnicy płci i wyznania.

5. Fundacja ks. Jana Palicy w kwocie 13.593 K na utworzenie 2 stypendyów po 400 K, jednego dla gimnazjum św. Jacka w Krakowie, drugiego zaś dla gimnazjum w Nowym Targu. Stypendya te przeznaczone są dla uczniów wyznania katolickiego, z pierwszeństwem dla tych, które należą do parafii Miniowskiej, a między nimi dla krewnych fundatora.

6. Fundacja hr. Stanisława Badeniego 20.000 koron, na stypendya dla synów urzędników uczęszczających do szkół średnich. Fundacja ta wejdzie w życie prawdopodobnie w r. 1912/3.

7. Fundacja Stanisława Syroczyńskiego. Na utworzenie majątku zarodowego tej fundacji złożył prof. lwowskiej politechniki Leon Syroczyński 40.000 K: dochody z tej sumy mają być użyte na popieranie kultury polskiej w południowo-wschodnich częściach dawnej Polski. Zarządca fundacją ma Wydział krajowy wraz ze specjalnym komitetem doradczym. Projekt aktu fundacyjnego już opracowano. Profesor Syroczyński ma prawo do końca swego życia swobodnie dysponować dochodami.

ZE SPORTU.

Kraków-Lwów. Skład teamu Lwowa, ustalony przez Polski Związek piłki nożnej, przedstawia się w ten sposób: Harasymowicz (Czarni) bramka, Williams (Pogoń), Kowalski (Cz.) obrońca, Kammerer (P.), Ruszycki (Cz.), Misiński (P.) pomoc, Maryan (P.), Crompton (P.), Czulik (Cz.), Pappins (Cz.), Kuchar II. (P.) atak, Karnecki (Cz.), Tarnawski (Lechia), Sykała (P.) rezerwa. Kapitanem został mianowany Maryan. Skład teamu lwowskiego — jak widzimy — jest możliwie najlepszy i spodziewać się można, że każdy z jego graczy da z siebie wszystko, byle przyczynić się do zwycięstwa swego miasta i zadowolić piękną grą publiczność, która — sądząc po nadzwyczajnym zainteresowaniu niedzielnym spotkaniem — jawi się niezwykle licznie.

Srebrny puchar, wędrowną nagrodę honorową efiarowaną na matche międzymiastowe Lwów-Kraków przez prezesa pol. Zw. piłki nożn. prof. Zelenyńskiego, można oglądać na wystawie w magazynie srebra p. M. Jakubowskiego przy ul. Akademickiej. Nagroda ta stanie się własnością

tego miasta, które trzy razy z rzędu odniesie zwycięstwo. Pierwszy match skończył się zwycięstwem Krakowa 3 : 1. Drugi z rzędu rozegrany zostanie w niedzielę w parku Tow. Zab. R. Początek punktualnie o 2:30 pop. Na sędziego przeznaczył P. Zw. piłki nożn. p. St. Polakiewicz. O godz. 7. w. odbędzie się wspólna kolacja obu drużyn, delegatów P. Z. P. N. i klubów w sali restauracji ogrodu pojezuickiego. Match Lwów-Kraków poprzedzi spotkanie „San” (Przemyśl) „Czarni” reserves o 12:45 pop. w parku T. Z. R.

Rekordy łyżwiarskie. Wobec zbliżającego się sezonu łyżwiarskiego, komunikuje austriacki Związek łyżwiarski, iż jako austriackie rekordy uznane zostały następujące czasy: a) przez członków związków osiągnięte na torach krajowych: 500 m. 0:46 (Bohrer, Celowice w r. 1911); 1500 m. 2:30 (j. w.); 5000 m. 9:02¹⁰/₁₀ (j. w. w r. 1908); 10.000 m. 18:29¹⁰/₁₀ (j. w.); b) przez członków osiągnięte zagranicą: 500 m. 0:45¹⁰/₁₀ (Bohrer w Davos 1912); 1500 m. 2:23¹⁰/₁₀ (j. w. 1911; 5000 8:51¹⁰/₁₀ (j. w. w Budapeszcie 1909 r.); 10.000 m. 17:51 (j. w. w Davos, 1911); c) przez obcych osiągnięte na austriackich torach: 500 m. 0:47 (Öholm ze Sztokholmu w Celowcu 1908 r.); 1500 m. 2:29¹⁰/₁₀ (Mathiesen z Chrystyanii w Celowcu 1908 r.); 5000 m. 9:01¹⁰/₁₀ (Öholm, w Celowcu 1908 r.); 10.000 m. 18:24 (j. w.).

Echa biegu o nagrodę Austrii. Wynik tego biegu o wysoką, bo 100.000 K wynoszącą nagrodę, nie przestaje zajmować sfer sportowych. Przedewszystkiem uderza okoliczność, iż dwulatki nie odegrały w nim żadnej roli, choć dotychczas one przeważnie bieg ten wygrywały. Mianowicie 13 razy zwycięstwo przypadło koniom dwuletnim, a po pięć tylko trzylatkom i czterolatkom. W poprzednim roku wygrała bieg 2 l. kl. Landluft, dwa lata wstecz 2 l. Danilo II. W tym roku — jak wiadomo — trzy pierwsze miejsca zajęły konie czteroletnie, z tych Bankar i Saucy Girl po raz drugi, gdzie i w roku poprzednim był Bankar drugi, a Saucy Girl trzeci.

NADESLANE.

Artykuły i notatki w tym dziale zamieszczone nie pochodzą od Redakcji.

Już przybył KARLSBADZKI KWARTET

Bracia Leitinger i Gröger do kawiarni „Sztuka” 3760

Dr. Greliński

ordynuje w chorobach dróg moczowych od 3—5 popoł. 3856 ul. Fredry 7, I p. Telefon 978.

Rzecznik w kolejowych sprawach

reklamacy, nieszczęśliwych wypadków, renty, taryf itp. ze stosunku z koleją wynikłych

3227 Dr. STANISŁAW MARESCH

urzęduje przy ul. Kraszewskiego 5 we Lwowie.

Okulista dr. Jerzy Hołodyński

długoletni I. asystent c. k. kliniki ocznej Uniw. lwow. ordynuje Lwów, Romanowicza 16, I. p., od 3—5 pop. 3235

Adwokat Dr. Leon Reich

przeniósł swą kancelaryę do domu przy ul. Kraszewskiego 1. Telefon 720. 5707

Sanatorium chorób wewnętrznych w zakładzie wodoleczniczym „Kisielka” ul. Kąpielna 8. Telefon 932, we Lwowie, przyjmuje przez cały rok chorych, z wyjątkiem chorób umysłowych i zakaźnych. Środki lecznicze: zabiegi wodne, kąpiele mineralne, kąpiele gazowe, kąpiele parowe, kąpiele zesuchego, gorącego powietrza, kąpiele elektryczne, świetlane, kąpiele powietrzne i słoneczne. Aparaty elektryczne do masażu wedle Zandera, Vibratory elektryczne, elektryzowanie, masaże ręczne. Urządzenia do gimnastyki leczniczej. Aparaty do inhalacji tlenowych. Kuchnia jarska i dyetetyczna. Stacja tramwaju elektr. Wysoki Zamek. 3342

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych

Dr. Wilhelm Laufenstein Lwów Akademicka 8 b. elew kliniki dermatolog. w Berlinie, sekundaryusz oddz. chorób skórnych szpitala powsz. 3396

Tablice nagrobkowe

wykonuje najtaniej Zakład rytowniczy MAKSA 3635 GLASERMANA, Lwów Sykstuska 19.

ZAKŁAD DENTYSTYCZNO-TECHNICZNY

M. J. RAPSA

wó w ul. Sykstuska 14, wykonuje sztuczne zęby w złocie, kauczuku i platynie. Specjalność: 3637 mostki i korony w platynie i porcelanie. Pilne roboty wykonuje się w jednym dniu. Umiarkowane ceny.

Kancelarya a- Dwokata Dra LAUFERA

znajduje się obecnie przy ul. Jagiellońskiej 7. — Tel. 1587. 3668

Instytut dentystyczny Dr. Zygmunta Stobieckiego przeniesiony z ul. Kopernika 9 na ul. Sienkiewicza 1. 8-wchód Lindego 1. 2. 3654

HOTEL FRANCUSKI

(HOTEL de FRANCE)

w Krakowie, narożnik ulicy św. Jana i ulicy Pijarskiej.

W najlepszym położeniu plant, w pobliżu głównej stacji kolejowej i Rynku główn. Położenie bardzo spokojne. W każdym pokoju telefon, automatyczny przyrząd do budzenia, ciepła i zimna woda, pokoje z wannami, apartamenty rodzinne, 3 windy elektryczne, restauracja, kawiarnia, czytelnia, fryzjer męski i damski, autogaraż, automobil przy każdym pociągu. Ostatni wyraz komfortu i higieny. — Ceny bardzo przystępne. — Telefon 1045. 3684 LISIŃSKI.

Dentysta dr. L. Ratzner

Lwów, ul. Karola Ludwika 35. (Pasaż Fellerów) wyjmuję zęby bez bólu przy pomocy specjalnego środka znieczulającego, nieczłowiekiego. Wykonuje plomby, korony, mostki, zęby w kauczuku, złocie i bez podniebienia. 3680 Nr. telef. 2169/VIII.

Adwokat Dr. Leon Eck

ul. Kohłataja 1. 2. 3694

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych

Dr. N. GOLDSTEIN

po dokładnych specjalnych kursach na klinikach w Wiedniu, Berlinie i Frankfurcie ordynuje dla kobiet od 10 do 12, dla mężczyzn od 2 do 5. przy ul. Rejtana 1. 4 (róg ul. Jagiellońskiej).

Dr. Leon Feuerstein

ordynuje po powrocie z Bad-Hall'u w chorobach skórnych i wenerycznych Kopernika 12; 8—9 i 3—5. 3738

Jedyna tego rodzaju w kraju!

I. Krajowa Parowa Farbiarnia i Chem. Pralnia

Langler i Ska we Lwowie: Janowska 36, Plac Smolki 4, Akademicka 15, Sykstuska 33 i Łyczakowska 22. 3817

SUKNA

Skautowe Polowe Sekolskie

polecają Kępcie fabryki sukna

Zalączek i Lankosz

Lwów, ul. Jagiellońska 20. Kraków, Rynek 47, A-B. Na prowincję próbki franco! 3835

Kto raz spróbuje, będzie stałym gościem!

RESTAURACJA

POD „TRZEMA MURZYNAMI”

ul. Krakowska 9

(przedtem Stadtmüllera) z komfortem odnowiona.

Znakomita kuchnia nawet dla najwybredniejszych smakoszy. Obiad z 4 dań 1 K. 70 h. — PIWO PILZNEŃSKIE najlepszej marki BB-wprost z beczki. Lokal otwarty do 1. wnoy.

Ekonomista.

MIĘSKA KASA OSZCZĘDNOŚCI WE LWOWIE.

(1) Miasto Lwów obchodzi dziś narodziny nowej instytucji finansowej, tem miłszej dla niego, bo własnej, miejskiej; nadto zaś narodziny instytucji takiej o najpopularniejszej może formie — bo kasy oszczędności, skarbowy dla dorobku najszerszych kół ludności miejskiej.

Dziś, dopiero dziś, spełniają się życzenia i pragnienia gminy miasta Lwowa, żywione w tej dziedzinie stale i wytrwale przez blisko trzydzieści lat. Już bowiem przed rokiem 1890 powzięto tu myśl i zamiar założenia miejskiej kasy oszczędności i to w połączeniu z zakładem zastawniczym, który miał się stać humanitarnym źródłem kredytu dla najuboższych.

Zrealizowanie tego zamiaru przygotowano starannie, z zaciągniętej wówczas pożyczki przeznaczono na ten cel pełne 200.000 K i sprawa cała była już na najlepszej drodze, gdy nagle niespodziewana zjawiała się przeszkoda. Na Galicyjską Kasę oszczędności we Lwowie spadł runo niebawmiałych przedtem i potem u nas rozmianach. Wstrząsnął on nie tylko tą instytucją, ale wogóle całem życiem Lwowa i wszelkimi jego stosunkami i zmusił miasto do odroczenia realizacji gotowego już projektu. Mijały potem lata, ale o wznowieniu tego planu mowy być nie mogło.

Wobec gwarancyi, jaką przyjął na siebie kraj względem Galicyjskiej Kasy oszczędności, nadwątlonej owym ciosem, miarodajne czynniki stale odmawiały zezwolenia na założenie drugiej, miejskiej kasy oszczędności we Lwowie, obawiając się, że taka konkurencja mogłaby bardziej jeszcze osłabić pierwszą ową, zwolna tylko do dawniejszego znaczenia powracającą, instytucję. Daremnymi były energiczne starania prezydentów miasta śp. Michalskiego i Ciuchcińskiego, władze ponawiały odmowę.

I teraz dopiero, gdy Galicyjska Kasa oszczędności zupełnie już powetowała dawne straty, gdy stanęła znów silnie i nagromadziła nowe znaczne fundusze rezerwowe, gdy suma złożonych w niej wkładek przekroczyła sto milionów koron, nadeszła wreszcie chwila do wprowadzenia w życie nowej miejskiej instytucji, na którą mieszczanstwo lwowskie czekało tak długo.

Jej podstawą będzie i teraz owa kwota 200.000 koron, wyznaczona na ten cel przed wielu laty z miejskiej pożyczki; gwarancja miasta da jej zaś należyłą pewność i siłę. Oparta na normalnym statucie dla kas oszczędności, nowa instytucja spełniać będzie wszelkie zadania finansowe tego rodzaju zakładów, przedewszystkiem zaś gromadzić oszczędności szerokich kół, począwszy od najbiedniejszych. Powstaje ona na razie sama, bez zakładu zastawniczego, ten bowiem utworzony zostanie dopiero później, z czystych jej zysków. Tak więc od samego już początku otwarta dziś instytucja służyć będzie także humanitarnemu celowi.

Mylne byłoby zdanie, że właściwie, wobec istnienia we Lwowie wielkiej Galicyjskiej Kasy oszczędności, druga taka, miejska instytucja, jest właściwie zbędna. Tego rodzaju zakładów gospodarczych nigdy nie może być — za wiele. Doświadczenie uczy bowiem, że każda nowa kasa staje się od razu rozsądkiem wielkiej owej cnoty gospodarczej, tak mało u nas jeszcze rozpowszechnionego zmysłu oszczędnościowego. — Ostatnie zaś lata, w których, jak grzyby po deszczu, wznosiły u nas filie najrozmaitszych banków i kas pozakrajowych, pokazały, że, mimo niewyrobionego jeszcze u nas zmysłu tego, jest już co zbierać i gromadzić. Z wielką dla nas szkodą wszystkie prawie obce te filie zebrały z wkładek pokaźne sumy, które w niemałej części obracają nie na nasze potrzeby kredytowe, lecz na alimentowanie swoich macierzystych, po-

zakrajowych instytucji. Wkładki nasze, galicyjskie, w niejednym z tych obcych banków przekraczają już dziesięć milionów!

Zatem bynajmniej nie zbyteczna, lecz bardzo potrzebna i pożądana była otwarta dzisiaj nowa miejska Kasa oszczędności — i ubolewać nawet trzeba, iż jej otwarcie odwlekało się tak długo. Życzyć też należy, ażeby, jako oparta na gwarancyi miasta, zatem na bezwzględnie pewnej podstawie, rychło już zdobyła sobie zaufanie szerokich kół ludności miejskiej, ażeby zgromadzić zdołała krocie i miliony, spoczywające jeszcze odłogiem i bez zysku w rękach tysięcy gospodarzo mniej wykształconych jednostek i by dostarczyła naszemu życiu gospodarczego nowego strumienia, owego ożywczego *nervus rerum*, którym był, jest i pozostanie pieniądź, a który właśnie w obecnych czasach tak bardzo jest potrzebny w mieście naszym i kraju. Odniesie z tego korzyść zarówno gmina miejska, jak i ogół jej mieszkańców.

To też z zadowoleniem witamy otwarcie nowej tej instytucji i życzymy jej jak najpożyźniejszego rozwoju!

Galicya w budżecie państwowym na rok 1913.

Ministerstwo rolnictwa.

Dzięki usiłowaniu ministra Długosza udało się w budżecie min. rolnictwa za rok 1913 uzyskać znaczną dotację na powiatowe szkoły rolnicze w Galicyi. Jak wiadomo, postanowił Sejm krajowy założyć powiatowe instytuty i instruktory rolnicze w ten sposób, aby w każdym powiecie był osobny zakład naukowy rolniczy wraz z wzorowym gospodarstwem. Sejm przeznaczył na ten cel w pierwszym roku kwotę 150.000 K, obecnie rząd przyznał na ten cel dotację w tej samej wysokości, a mianowicie 100.000 K przez podwyższenie kredytu na szkoły rolnicze, zaś 50.000 K w innych pozycjach budżetu, przeznaczonych na popieranie rolnictwa. Pierwsze takie zakłady mają powstać w Gródku Jagiell., Pilźnie, Gorlicach i w Bełżynie.

Na rozszerzenie Zakładu kąpielowego w Krynicy wstawiono pożyczkę 250.000 K. W roku 1912 prelimitowano na ten cel 100.000 K.

Z nowych budowli w resorcie min. rolnictwa wymienić należy: utworzenie trzeciego Zakładu ogierów w Kołomyi (4 rata) 180.000 K i kupno budynku dla Zakładu ogierów w Sądowej Wiszni (8 i 9 rata) 30.000 K (koszt ogólny tego budynku wynosi 553.600 K).

Ministerstwo handlu.

W rubryce „Nowe budowle“ zawarte są pożyczki na budowę gmachu pocztowego w Brodach (5 i ostatnia rata) 10.000 K, w Kałuszu (ostatnia rata) 30.000 K, w Kołomyi (4 rata) 32.000 K i w Tarnopolu (7 rata) 15.000 K.

Na tem jednakże nie kończy się akcja rządu celem pomnożenia urzędów pocztowych w Galicyi. Kredyty na nowe poczty ukryte są w budżecie ministerstwa handlu w pozycjach: „Bestallungen der Postexpedienten“ (pozycja 3, § 1, tytuł 7) i „Pauschalrite und nichtpauschalrite Erfordernisse der Klassenpostämter“ (poz. 17, tytuł 7). Pierwszy kredyt został podwyższony o 38.000 K, drugi o kilkanaście tysięcy K w tym celu, aby umożliwić dalsze kreowanie nowych urzędów pocztowych w Galicyi.

Tymi dniami zezwolił minister handlu na utworzenie 22 takich urzędów pocztowych, w r. 1913 nastąpi dalszy, jeszcze wydatniejszy postęp w tym kierunku. W ostatnich dwóch latach kreowano w Galicyi, razem z obecnie zezwolonymi, 62 urzędów pocztowych, podczas gdy we wszystkich innych krajach koronnych utworzono razem tylko około 40 takich urzędów. Także i kredyt na wynagrodzenie dla prowadzących składnice pocztowe (Postablageführer) został dość znacznie podwyższony.

Kredyt nadzwyczajny na telefony wynosi 17 milionów. Kredyt ten jest centralnym i z tego powodu niema w budżecie wymienionych sum, przeznaczonych dla Galicyi. Jak się jednak dowiadujemy, jest budowa automatycznej centrali telefonicznej we Lwowie z tych kredytów zapewniona. Nowa linia telefoniczna Lwów-Wiedeń, nie będzie niestety w tym roku budowana.

Kredyt na konserwację inwentarza telefonicznego i telegraficznego wynosi dla Galicyi 72.000 K, dla Czech 95.000 K.

Dla naczelnika oddziału technicznego dyrekcji pocztowej we Lwowie, utworzono posadę V rangi ad personam. Nadto utworzono w tym dziale posadę nadradcy.

Na powiększenie posad oficyantów i oficyantek pocztowych przeznaczono na Galicyę 39.000 K.

Na subwencję dla krajowego funduszu przemysłowego przeznaczono 100.000 K. Subwencja ta będzie wypłacana corocznie przez 10 lat.

Nadto z pozycji 3 b (§ 7, tytuł 1) wynoszącej 100.000 K wypłaconą będzie w r. 1913 subwencja 40.000 K dla centr. Związku przemysłowców galic., dla Ligi pomocy przem. i dla kraj. Związku przem. na popieranie ek. portu.

Na ochronę emigrantów wstawiono kwotę 141.000 K.

Ministerstwo kolejowe.

Kredyty ministerstwa kolejowego są scentralizowane, budżet więc nie zawiera osobnych pozycji dla Galicyi. Według jednak programu budowy, wypracowanego w min. kolejowym, nastąpić ma w r. 1913 rozszerzenie całego szeregu stacji, a w szczególności we Lwowie, Krakowie, Drohobyczu, Stanisławowie, Podgórzu—Płaszowie, Stryju, Podwoleczyskach, Nowym Sączu i t. d. Na cel ten przypadnie w r. 1913 kwota 14 milionów K. Także i akcja około budowy domów dla personelu wykaże znaczniejszy postęp. (C. d. n.)

Podwyższenie dyskonta także w Wiedniu.

(1) Z nadzwyczajnym pośpiechem poszedł Bank austro-węgierski za przykładem Banku Rzeszy niemieckiej i wczoraj już podwyższył także swoją stopę dyskontową o pół procent — czyli na 5 i pół — tak, że znów o pół procentu wyprzedza Bank niemiecki. Zarządzenie to było pewną niespodzianką także dla prasy wiedeńskiej. Jeszcze wczoraj rano żaden z większych wiedeńskich dzienników tak nagłego podwyższenia dyskonta w Wiedniu nie przewidywał, ani nawet za możliwe nie uważał. „Bank austro-węgierski — pisała jeszcze we wczorajszym porannym numerze „N. Fr. Presse“, — omawiając podwyższenie raty bankowej w Berlinie — zajmował dotychczas stanowisko wyczekujące i na razie też zapewne od stanowiska tego nie odstąpi. Posiedzenia rady generalnej wcale jeszcze nie zwołano“. A „Zeit“ była zdania, że „jeśli nie nastąpi nagle pogorszenie sytuacji, Bank austro-węgierski utrzyma zapewne stopę dotychczasową aż poza ultimo, jeden z najcięższych terminów w roku“. „N. Wien. Tageblatt“ zaś przypuszczał, że „ponieważ w Berlinie podwyższono dyskont tylko o pół procent, Bank austro-węgierski nadal zajmować będzie stanowisko wyczekujące. Rady generalnej w każdym razie dotychczas nie zwołano i zapewne też w bieżącym miesiącu zwołaną ona nie zostanie“.

Pokazuje się więc, że na krok ten zdecydowano się w Wiedniu zupełnie nagle, że Radę generalną Banku zwołano dopiero w dniu wczorajszym z gwałtownym wprost pośpiechem.

Co z tego wnosić należy? Czy to, że sytuacja pieniężna w Wiedniu, która onegdaj nie była jeszcze zbyt anormalną, tak nagle się pogorszyła — albo też, że Bank państwowy doszedł do przekonania, że obecne ultimo z dotychczasową stopą dyskontową trudno mu będzie przetrzymać? Czy też ta „nieświ domać“ prasy wie-

**Jedyny we Lwowie
Magazyn „CHIC“**

pod względem
niskich cen. ::
ul. Leona Sapiehy 25
naprzeciw politechniki

politechniki

Obuwie, kalosze, kapelusze, Raglany, bieliznę, trykoty, czapki, rękawiczki, krawaty itp.

== Towar tylko doborowy! ==

deńskiej co do zamiarów kierownictwa Banku państwowego była tylko — udaną — czyli po prostu powiedziawszy, manewrem giełdowo-finansowym?

Jak było — tak było, dość, że dyskont w Banku austro-węgierskim jest dziś, o pół procent droższy, niż był jeszcze wczoraj. Rada generalna motywuje zarządzenie to, jak już wiadomo z depezy, w pierwszym rzędzie ogólnym pogorszeniem się sytuacji na rynkach pieniężnych i znacznym wzrostem pożyczek na zastaw, a dopiero w ostatnim rzędzie względami na obecne stosunki polityczne i wojnę na Bałkanie, podczas gdy Bank Rzeszy niemieckiej właśnie na tę ostatnią „okoliczność” główny położył nacisk. Bądź jak bądź — zarządzenie to znacznie pogorszy i zaostrzy i tak już nasze ogromnie napięte stosunki finansowe w monarchii. Za przykładem Banku państwowego pójdzie dyskont prywatny, ograniczenie kredytu jeszcze się wzmoże — i obecny „ultimo” może stać się dla wielu terminem niezmiernie ciężkim, a kto wie, czy nie katastrofalnym.

Sprawy kolejowe.

(f) Dochody austriackich kolei państw. z ruchu transportowego wynosiły w miesiącu wrześniu r. b. według dotychczasowych przewidywanych obliczeń 70,326.900 K — o 4,428.905 K więcej, niż w tym samym miesiącu roku poprzedni go. Z tego przyrostu dochodów przypada na ruch osobowy 1,044.545 K, a na towarowy 3,384.380 K. Na takie podniesienie się dochodów już w wrześniu wpłynęło głównie wcześnie w tym roku rozpoczęcie kampanii cukrowniczej, a zatem przewozu buraków, węgla etc.

Progi bukowe. Zarząd kolei państwowych ogłasza półurzędowo, że bynajmniej nie zamierza zupełnie wykluczyć progów bukowych z torów kolei państwowej. Jeśli w tym roku zamówiono ich mniej, niż w innych latach, to przyczyną tego było, że już dawniej (?) zapewniono sobie znaczniejszą ich dostawę — a dalej, że w tym roku żądane za takie progi ceny były niezwykle wysokie.

Wynalazki.

Doniosły wynalazek w przemyśle naftowym. Ze „Związku wynalazców” donoszą nam, że p. R. T., ukończony słuchacz wydziału chemii na politechnice, a obecnie słuchacz akademii handlowej, zbudował aparat, prostej i taniej konstrukcji, opartej na zasadzie chemiczno-mechanicznej, który rozбивa emulsję wodną ropy i oczyszcza ropę od wszelkich zanieczyszczeń i zawiesin mechanicznych, a nawet uwalnia mechanicznie związane z ropą gazy naftowe.

Model jest już na ukończeniu i będzie wkrótce demonstrowany publicznie wobec interesowanych.

Wynalazca postarał się o zastosowalność aparatu zarówno dla towarzystw magazynowych i rafinerii naftowych, jako też ze względu na nadzwyczaj prostą obsługę aparatu i najmniejsze zapotrzebowanie miejsca dla poszczególnych kopali.

Nie mając stosunków w świecie naftowym, a chcąc utworzyć spółkę z małym kapitałem, dla lepszego wykorzystania wynalazku, prosi wynalazca przesyłać oferty pod adresem: Agencja wynalazków przy redakcji „Dźwigni”, Lwów, ul. Kupernika 15 a, dla R. T.

(e) Kursy zawodowe. W dniu 4 listopada br. rozpoczną się w c. k. urzędzie popierania przemysłu w Wiedniu następujące kursy zawodowe: elektrycznej instalacji, szewstwa i męskiego krawiectwa.

Do udziału w tych kursach powołano z okręgu działalności Instytutu technologicznego lwowskiej Izby handlowej i przemysłowej (okręgi działalności Izby handlowych i przemysłowych we Lwowie i Brodach), następujących przemysłowców i rękodzielników: Maksymiliana Koza-

kiewicz, elektromechanika w Kołomyi, Stanisława Wojakowskiego, czeladnika ślusarskiego we Lwowie, Tadeusza Królikiewicza, wermistrza we Lwowie, L. Rothbarta, czeladnika krawieckiego w Bolechowiu, A. H. Stängla, czeladnika krawieckiego w Komarnie i S. Popeka, czeladnika krawieckiego w Śniatynie.

Sprawy naftowe. Do „N. Fr. Presse” donoszą z Drohobycza: Ceny ropy podskoczyły wczoraj z 6'35 na 6'55. Przyczyną tej wyżki są wiekiste zakupna spekulacyjne i ubytek produkcji. Wedle nieskontrolowanych pogłosek zakupiło także Vacuum Oil Comp. znaczne zapasy.

Gdyby ceny ropy poszły dalej w górę, wówczas istnienie „Związku producentów ropy” — według „N. Fr. Presse” — będzie poważnie zakwestyonowane. Wielu producentów bowiem sprzedawać będzie ropę swoją z wolnej ręki, ponieważ różnica w cenie wynosi 2'61 K, a penale za niedotrzymanie umowy tylko 2'50 K.

Podwyższenie ceł tureckich. Rząd turecki podwyższył — jak już wiadomo z depezy — cła na towary zagraniczne o 3 procent. Podwyższenie to nastąpiło zupełnie samowolnie, nie tylko bez zezwolenia mocarstw, lecz nawet wbrew protestom kilku z nich. Rząd pobierał ten dodatek 3 procentowy już przedtem od spirytusu.

KRONIKA KRAJOWA.

Nowy Sącz.

Ruch w T. S. L. Tutejszy Związek okręgowy Kół T. S. L. zawiązał komitet celem przejścia z pomocą materialną Zarządowi głównemu. Dnia 20 bm. odbyło się w sali „Sokoła” posiedzenie tego komitetu, na którym po długiej dyskusji uchwalono odbycie wiecu w dniu 3 listopada br. Wlec ten zapowiada się wspaniale, gdyż ogół ludności zrozumiał, że idzie tu o ratowanie honoru narodowego i zdaje się, że składki popłyną obficie.

Prywatna szkoła handlowa. Nauczyciel szkoły wydziałowej im. Mickiewicza, p. Karol Chorąży zakłada tutaj kursa handlowe, które będą obejmowały niemal wszystkie przedmioty w ten zakres wchodzące.

Ze Spółek mleczarskich. Wydział krajowy wykluczył z pod swego patronatu Spółkę mleczarską we wsi ruskiej Łabowa, poczta Nawojowa, obok Nowego Sącza, na czele której stał miejscowy paroch, ks. Durkot, znany moskalofl. Zwracamy na to uwagę Polaków, którzy z tą Spółką mają interesy.

Bratobójcze strzały. Przed paru laty wyemigrowali stąd do Ameryki dwaj robotnicy, bracia Michał i Stanisław Pierzchałowie, ten ostatni zostawiając w domu pod opieką rodziców żonę Józefę. Po niejakim czasie postanowił powrócić Michał Pierzchała, a zostający nadal w Ameryce Stanisław prosił go, aby zaopiekował się jego żoną. Michał Pierzchała tak dobrze spełnił polecenie brata, że ten, gdy przed dwoma tygodniami przyjechał do kraju, miał aż nazbyt uzasadniony powód do zazdrości. Z tego powodu powstały nieporozumienia i kłótnie a 22 b. m. przyszło do bójki, wśród której Michał Pierzchała zmasakrował nożem swego brata Stanisława, a nadto wyjąwszy rewolwer, strzelił do niego kilka razy i poranił go śmiertelnie. Musiano oddać go do szpitala, zaś Michała Pierzchałę osadzono w więzieniu.

Tarnopol.

Pierwsza tkalnia mechaniczna. Inicytywie prywatnej p. Brawera zawdzięcza Tarnopol wcale pokaźną tkalnię mechaniczną, urządzoną w r. 1910 na 5 warsztatów tkackich, a powiększoną w r. bież. do 18 warsztatów. Tak krosna, jakoteż i maszyny pomocnicze pędzone są siłą elektryczną, a produkcja dzienna wynosi do tysiąca metrów płótna. Wyroby odznaczają się wielką precyzją i rugują skutecznie tego rodzaju towary pozakrajowe.

Fabryka przetworów konopnych w Borkach koło Tarnopola, istniejąca dopiero od roku, a stwarzająca przedziwne spos. b. fabrycz-

nym, jest wyrazem tych samych potrzeb. Niestety brakuje jeszcze przędzalni, któraby znakomicie uzupełniała i połączyła fabrykę przetworów konopnych z tkalnią. Tkalnia tarnopolska zmuszona jest wysyłać przedziwo do przędzalni w Pöchlarn koło Wiednia lub do Szegedu na Węgrzech, założenie więc przędzalni w Tarnopolu lub okolicy powinno być pierwszym z zabiegów opiekunów przemysłu na Podolu.

Zmiana w zarządzie miasta. Dotychczasowy komisarz dla miasta, starosta dr. Trembałowicz, został przeniesiony na starostwo do Katusza po półtrzecieletnim urzędowaniu. Starości Trembałowiczowi cały szereg produktywnych inwestycji zawdzięcza swe powstanie, inwestycji, które dają podstawę do oceny racjonalnej i celowej gospodarki miejskiej. Obejmujący zarząd miasta dr. Stan. Mandel nie jest nowicjuszem na tym terenie pracy. Przed rozwiązaniem rady gminnej był pewien czas burmistrzem, a przedtem przez szereg lat zastępcą burmistrza, zawsze wysoko cenionym i bardzo popularnym.

Zo sceny. W ubiegłą sobotę wystawił tu Teatr premier w szczerze zapełnionej sali „Sokoła” sztukę Nikorowicza „W gołębniku”. Dobry zespół aktorów i cenna sztuka znalazły uznanie. W środę 23 bm. odegra operetka lwowska w sali „Sokoła” „Cnotliwą Zuzannę”.

OGŁOSZENIA.

FIGOL naturalny, nader przyjemny, środek przeczyszczający.

„Jahr“

Ten nieszkodliwy, dobrze i pewnie działający środek przeczyszczający. Jest to syrop sporządzony z mięszo fig smyrniewskich z odpowiednim dodatkiem płynnego wyciągu strączków senesowych. FIGOL „Jahr” jest słodki, nader przyjemny w użyciu, działa jako środek lekkoprzeczyszczający, łagodnie, nie sprawia żadnych bólów i z powodu tych zalet cieszy się od wielu lat wzięciem u lekarzy i publiczności. Stosowany z dobrym skutkiem, przy zaparciu nawykowym stoicka, kongesjach, hemoroidach, cierpieniach żołądkowych i wątroby, wogóle czyści wszystkie narządy trawienia i wzmacnia ich czynność. Dawkowanie: Dorosłym pół do półtora łyżek stołowych, dzieciom pół do półtora łyżeczek kawowych. FIGOL „Jahr” jest prawnie zarejestrowany i wyrabia go wyłącznie apteka Fort. Gralewskiego w Krakowie. Przy zakupieniu prosimy wyraźnie żądać FIGOL „Jahra” i odrzucać naśladowstwa. Cena: duża flaszka K 2'70, mała flaszka K 1'80.

„Jahra” Menthesalan najskuteczniejsze naciąganie przy reumatyzmie, łamanu w kościach, podagrze, nerwobólach, migrenie, kłóciu w bokach. Cena tuby K 1'20, poczta K 1'65. Skład we wszystkich aptekach lub w składzie głównym Apteka Fort. Gralewskiego, Kraków, Sławkowska 1a. 3786

„KRONOS”
Lajnowsze i najlepsze dotychczas istniejące
naftowe palniki żarowe.
Pojedyncze, bez regulacji płomienia nasyb. Daje się użyć do każdej lampy od 15” zwyż
1 litr nafty wysyła na 16 godzin.
Cena palnika z siatką i szkłem 7 kor. Eleganckie kompletne lampy stołowe i wazy do lamp wiszących po najtańszych cenach. 8857
Odsprzedawcy i agenci wazę dzie poszukiwani. — Wyłączna sprzedaż na Galię, Bukowinę, Rosję i Rumunię. Wysyłka na prowincję u firmy
Leon Münz
we Lwowie,
ul. Zygmuntowska 12/2.
Sprzedaż detaliczna:
Leon Schlichter, Kodłowski 8.

Kawiarnia Amerykańska otwarta! Lwów, ul. Trzeciego Maja 11.

Koncertuje w niej laureat wiedeńskiej **AKADEMII MUZYCZNEJ** **M. GEIGER** **LOKAL** wspaniale odnowiony. **TRUNKI i NAPOJE WYBOROWE.**

DROBNE OGŁOSZENIA

po 6 halery za wyraz, wyrazy tłustemi czcionkami liczą się podwójnie. Najmniejsze ogłoszenie 60 halery. Należytość za drobne ogłoszenia można nadsyłać w znaczkach pocztowych.

Wolne mieszkania

Kopernika 11 zaraz

a) w mezaninie i na I. piętrze po dwa mieszkania — każde z 6 pokoi, przedpokojem, łazienki, pokoju słuźbowego, spiżarki, kuchni, 3 klozetów.

b) w oficynie na I. piętrze 3 pokoje, przedpokój, łazienka, spiżarka, kuchnia — tudzież dwa pokoje, łazienka.

Kraszewskiego 21 od listopada

a) na I-em piętrze 5 pokoi, przedpokój, łazienka, kuchnia, spiżarka — i 3 pokoje z takimi przynależnościami — albo 9 pokoi.

b) na II. piętrze 3 pokoje, przedpokój, łazienka, kuchnia.

c) w parterze 2 pokoje z przedpokojem. 3600

Wszędzie instalacje elektryczne i gazowe.

Elegancki lokal, nadający się na sklep, biuro lub lokal przemysłowy, ul. Sykstuska 19 w podwórzu, zaraz do wynajęcia. Zgłoszenia: Agencja inseratowa, Sykstuska 19. 3861

Sykstuska 21 do wynajęcia zaraz 3 pokoje, przedpokój, 3 wchody, nadaje się na kancelaryę dla adwokata, lekarza, lub na biuro. Zgłoszenia przyjmuje Agencja inseratowa, Sykstuska 19. 3860

W pasażu Andriollego (wyt. rynku) różne lokale i mieszkania od 1—7 pokoi. 5627

Z komfortem urządzone 3 pokoje, przedpokój, kuchnia, dotąd pracownia sukien damskich, ul. Sykstuska 19 III. p., do wynajęcia od 1. stycznia 1913. Zgłoszenia: Agencja inseratowa, Sykstuska 19. 3859

Przy ul. Jabłonowskich 36 są do wynajęcia mieszkania po 4, 3 i 2 pokoje, kuchni, łazienki od 1. listopada. Lokal na sklep korny do wynajęcia. Wiadomość tamże na miejscu. 5580

5 i 6 pokoi zpn. System kurytarzowy, bardzo stosowne na mieszkanie i biuro. **Obszerne sklepy** z magazynami i portalami. Centralne ogrzewanie. Winda. Wszystko nowe i eleganckie w centrum miasta **ulica Wałowa 11a** do wynajęcia. 5621

2 lub 3 frontowe, słoneczne pokoje z obszerną kuchnią (2 wchody), l. p. Hausnera 7. 5629

Kupno i sprzedaż

Na groby! Kolosalny wybór różnokolorowych **lamppek i świeczek** poleca najtaniej **Artur Bartosz** Magazyn szkła i porcelany 3822 celany Lwów, Kopernika 2 naprz. apteki Miłk Jascha

Używane sztuczne zęby, precyzyjne, także zastawione kupuje, płacąc najlepiej **STRAUCH**, jubiler. Lwów Karola Ludwika 29. 5623

Z powodu wyjazdu sprzedaje zaraz oficerska rodzina w Żółkwi, Lwowska 30, wszystkie meble, pianino, dywany perskie. 5626

Kartofle na zimę, wybierane, bardzo smaczne, po 3 korony za cetnar (50 kg.), zamówić można w handlu Wgo Ożmińskiego, Halicka 12, telefon 2156/IV. 5622

Domestwienia rozmaite

HELDOLANA cudownie działające mydło, oraz puder piękności, specjalność pięknych Paryżanek. Do nabycia we wszystkich aptekach, drogueryjach, perfumeryjach i odnośnych handlach. Każdy odbiorca otrzyma premię 100 fr. zupełnie bezpłatnie. 2810

KROJE gotowe francuskie z żurnalu „Parisiana” i maneliny 3410 **R. LANDAU** Lwów Czarnieckiego 3.

Kefit DOSTAWIA 1832 DO MIESZKAŃ **Mieczarnia Przeworska** Lwów, ul. Polna 1. 25, Telefon 835.

TRYUMF! Najidealniejszy proszek do mycia i pielęgnowania włosów blond i ciemnych oddzielnie. 3551

Proszek Tryumf wszędzie do nabycia.

Cena 30 hal.

Apteka pod „Białym Orłem”, Kraków, Rynek gł. 45.

OWARZELAZNY **AN SCHUMANN**

Polska fabryka czekolady, cukrów, herbatników i albertów **ADAMA Plaseckiego** :: W KRAKOWIE :: 3066

poleca się życzliwemu poparciu PT. Publiczn.

WIELKI WYBÓR najnowszych perfum firm **COTY ROUBIGANT D'ORSAY** oraz oryginalnych angielskich poleca magazyn 3831

A la ville de Paris GABRYEL STARK LWÓW pl. Marvacki 11

Grafolog Dr. Theodorson przesyła oceny charakteru z pisma pod wskazanym adresem. Zgłoszenia: Administracja „Gazety Wieczornej”, Dr. Theodorson. Honorarium 2 korony od każdej oceny. 3789

Maszyny wszystkich systemów, oraz pończosznice — poleca firma **A. Malimon** Lwów, Wałowa 1. 9. Wyroby trykotowe z pracowni M. Miniewskiej. Cenniki darmo i oplatnie. 2010

Banka i wychowanie Poszukuje lekcy w zakresie szkół ludowych i wydziałowych, albo posady lektorki w językach: polskim i francuskim. Oferuję przyjmuję Administracja „Gazety Wieczornej” dla „Wychowawczynie”. 5591

Jeune dame-parisienne di plomée donne leçons. Brossard, Administracja „Gazety”. 5624

C. k. konc. szkoła języków ECOLE REFORME pour langues vivantes ul. Parisko 14. Tel. 1087. Dyrektor **FR. KONRAD** Zreformowana metoda Berlitz Rodowite sity fachowe. języki: angielski, francuski, niemiecki, szeski, polski, rosyjski włoski Wpisy codziennie Ilustr. prospekt bezpłatnie

PROF. Dr. M. COLLINS.

Bezbolesny poród.

Przepisy zachowania się podczas ciąży celem uniknięcia bólu i niebezpieczeństw przy rozwiązaniu, z dodatkiem

O ZABIEGACH PRZECIW ZAPŁODNIENIU w polskim opracowaniu przez Dra J. D. Cena K 2.—, z przesyłką poleconą K 2.35, za zaliczką K 2.60. — Adresować: **Księgarnia Akademicka** we Lwowie ul. Akademicka 1. 22. 3794

Torby na akta od Kor. 4.50 do Kor. 60 w wielkim wyborze — poleca „**FOKA**” specjalny magazyn wyrobów skórzanych i przyborów do podróży Lwów, pl. Maryacki 3. Proszę oglądać bez obowiązku kupna.

ŚWIATŁO GAZOWE o sile 100 świec daje palnik nowego systemu „**KRONOS**” Można go użyć do każdej lampy naftowej 14, 16, 20 itd. Cena kompletnego palnika wraz z siatką i szkłem **K. 3.50**. Do nabycia tylko w kantorze naftowym przy ul. **Lindego 2.** 3756 Nafty po niższych cenach dostarcza się Szan. P. T. Odbiorcom z bezpłatną dostawą do domów, od 5 litrów począwszy.

Janie pierze i puch 1 kg. szarego darłego koron 2 kor., lepszego koron 2.40 — półbiałego prima koron 2.80, białego koron 4.—, prima puszystego koron 6.—, najczystsze koron 7.—, 8.— i 9.00. Puchu szarego koron 6.— i 7.—, białego prima kor. 10.—, pierśniowego koron 12.— od 5 kg. począwszy oplatnie. **Gotowa wypychana pościel** z gęstej, czerwonej, niebiałej, żółtej lub białej nankingu, i piernat około 180 cm. dług. 130 cm. szer., wraz z 2 poduszkami pod głowę około 60 cm. dl. i 60 cm. szer., dostatecznie wypchane, nowem, szarem, puszystem i trwałem pierzem K 16— parąnohem K 20—, pauchem K 24—. Pojedyncze pierzaty po K 10, 12, 14, 16—. Pojedyncze poduszki pod głowę po K 3.—, 3.50, 4.—, pierzany 200x140 cm. wielk. K 13, 15, 18, 20. Poduszki pod głowę 90x70 cm. wielk. K 4.50, 5.—, 5.50. — Pierzany do podścielenia z najlepszego gradju na pościel 180x110 cm. wielk. K 15 i 15.—. Wysyłka od kor. 10 franco za zaliczką albo za poprzednim nadaniem należytości. **Maks Berger** w Deschenitz Nr. a/218, Czeski las Bez ryzyka, bo zamiana dozwolona, albo zwrot pieniędzy. — Bogato ilustrowany cennik pościeli darmo.

Przestroga! Wszystkie dotychczasowe kremy i pasty do zębów (Kalożony, Odole itp.) zawierają mydło, które rozkładając się na kwasy tłuszczowe, niszczy emalię zębów zamiast ją konserwować. Jedynie „**Tlenol**” krem do zębów — prof. dra N. Cybulskiego z fabryki „**TLEN**” nie zawiera mydła! nie niszczy więc zębów, a czyści je doskonale, nadaje im białość, wzmacnia dziąsła, orzeźwia jamę ustną i czyni oddech przyjemnym. Kto szanuje swe zęby, używać będzie tylko Kremu „**TLENOL**”. Cena za 1 tubkę 60 groszy

„**Tlenol**” woda do ust — profesora dra N. Cybulskiego dezynfekuje i odświeża jamę ustną i gardziel oraz zapobiega bólowi zębów, niszcząc zarodki fermentacyjne, jakie zwykle rozmnażają się w jamie ustnej z pozostałości pokarmów. Cena 1 K 60 gr. i 1 kor. za flaszkę.

„**Tlenol**” proszek do zębów prof. N. Cybulskiego dzięki subtelnej miakkości składników nie ściera emalii zębowej, czyści ją jednocześnie i dezynfekuje jamę ustną. Cena za pudełko 70 groszy.

Przetwory „TLENOL” prof. dra N. Cybulskiego prawdziwe są tylko z firmą **Fabryki „Tlen”** DO NABYCIA WSZĘDZIE. Cenniki i prospekty franco i gratis.

„**Miracolin**” jedyna woda toaletowa, sporządzona na zasadzie naukowej. Podczas gdy kremy, pudry etc. szczeliny skórne zatykają i skórę czynią kruchą i szorstką, to „**MIRACOLIN**” otwiera pory i przez to pobudza skórę do żywotności.

„**MIRACOLIN**” jest prawdziwym lekarstwem dla skóry ludzkiej.

„**MIRACOLIN**” orzeźwia naskórek i wygładza zmarszczki, usuwa wszelkie nieczystości i zbytnią czerwoność, utrzymuje twarz i ciało osób, które go stale używają, różowo, młodzieńczo i świeżo, do późnej starości.

„**MIRACOLIN**” jest prawdziwym źródłem wiecznej piękności i młodości.

„**MIRACOLIN**” używa elegancki i inteligentny świat kobiecy całej kuli ziemskiej.

„**MIRACOLIN**” sporządzony jest z najlepszych aromatycznych ziół i jest bezwzględnie nieszkodliwy. — Cena za flakon K. 3.50 Do nabycia we wszystkich drogueryjach i aptekach. Główny skład w drogueryi **PIOTR MIKOLASCH** i Sp., Lwów. 3785

Elektryczne ŚWIECZNIKI

MATERYAŁY INSTALACYJNE, dzwonki, telefony, motory i t. d.

„Żarówki oszczędnościowe” u firmy 3448

E. HAUSMANN
LWÓW :: PASAŻ HAUSMANN.

HELIOS KINOTEATR ARTYSTYCZNY

Przedstawienia codziennie od godz. 4-tej do 10-tej. Ceny miejsc: 30 h., 50 h. i 1 K.

DZISIEJSZY PROGRAM:

1. Rezolutna kobietka. Humoreska.
2. Fiordy norweskie. Natura.
3. Dobra rasa. Farsa.
4. Chiromancya. Sztuka z życia w 2 aktach.
5. Dziennik Gaumont. Najnowsze aktualności.
6. Ogrody paryskie. Obraz pięknie kolorowany.
7. Atak z chmur. Farsa amerykańska. 3814

CASINO de PARIS

Wielkomięski program familijny od 16. do 31. października.

Borowska, polska pieśniarka. — Parisiana Kronau'a: dwie jednoaktówki p. t. „On się wstydzi” i „Dawne czasy”. — Sławińska, śpiewaczka. — Harna, egipska tancerka. — M. Rühmkorf, deklamatorka. — H. Werner, humorysta. — Dolorosa, subretka. — Laybette, tancerka. — Akrobaci Schäfer Bros. — Fischer, subretka. — Duet Sisters Morway. — Lorandt, węg. śpiewaczka i wiele innych atrakcyj.

TANIE CZESKIE PIERZE
1 kg. szarego dartergo K 2.—, lepszego K 2'40, półbiałego K 3'60, białego jak puch K 4'80, białego jak puch K 6.—, najlepszego K 7'20, najprzedniejszego gatunku K 8'40, najlepszego śnieżno-białego K 9'60.
Gotowa pościel z gęstego czerwonego, białego lub żółtego Nankinu, dobrze napelniane, 1 pierzyna lub piernat 180 cm. dług., 116 cm. szerok., K 10, 12, 15, 18. — 200 cm. dług., 140 cm. szer. K 13, 15, 18, 21 — 1 poduszka pod głowę 80 cm. dług. 58 cm. szer. K 3, 3'50, 4.—, 90 cm. dług. 70 szer. K 4'50, 5'50, 6.—. Za nieopowiadające wymieniamy lub zwracamy pieniądze. Szczegółowe ilustrowane cenniki wszędzie darmo i opłatnie. **Benedikt Sachsel, Lobes No 950, ob. Pilzna (Czechy).** 3613

! Z DOBREGO NAJLEPSZE !

Singer Co. Tow. Akc. maszyn do szycia

LWÓW ul. Halicka 1, ul. Gródecka 55, ul. Łyczakowska 22; STRYJ ul. Sobieskiego 8; SAMBOR ul. Kopernika 5; RZESZÓW ul. Trzeciego Maja 5; JAROSŁAW ul. Grunwaldzka 19; PRZEMYŚL ul. Mickiewicza 4. 3200

COLOSSEUM HERMANÓW od 16-go października.

Wielki program humoru! Choy Ling-Hee, trupa chińska, The Havana Troupes, komiczny akt akrob. Komendant Huntley, dzielny bohater. Mac Merris, ekscentr. komik. A to ci dopiero, farsa z francusk. Mella Nicoladoni, subretka. Chrysantheme D'Arosa, tancerki akrob. 11 nowości Vitograph. W niedziele i święta 2 przedstawienia, o godz. 4-ej i 8-ej. Bilety są wcześniej do nabycia w biurze Sokołowskiego, ul. Jagiellońska 3. 3657

Teatr różności VARIÉTÉ BRISTOL

Występ oryginalnej sławnej trupy OJRA. — Codziennie 2 komedye. **POCZĄTEK O GODZ. 8. WIECZÓR.** 3708

Ostatnim wyrazem postępu techniki maszyn do pisania jest **MASZYNA**

YÖST

z pismem widocznym — bez taśmy

Pojedyncza klawiatura — Najpiękniejsze pismo. Wielka oszczędność na taśmach. — Tabulator do zestawień rachunkowych. — Centralny punkt uderzenia. 3527
Prospekty i próby pism wysyła na żądanie „Yost” Tow. akc. maszyn do pisania Filia: Lwów, Kopernika 20. — Telefon nr. 14.

Najlepsze źródła czeskie! Tanie pierze i puch!

1 kg. pół-szarego dobrego pierza dartergo 2 k., 1 kg. lepszego 2'40, najlepszego półbiałego 2 k 80; 1 kg. białego 4 k., białego jak puch k. 5'10; 1 kg. najlepszego śnieżnej białości dartergo 6 k. 40 i 8 k., 1 kg. puchu szarego 6 k. i 7 k., białego lepszego 10 k., najlepszego puszkę

12 kor. Od 5 kg. począwszy wysyła bezpłatnie. **GOTOWA POŚCIEL** z gęstego czerwonego, niebieskiego, białego, lub żółtego Nankingu, 1 pierzyna 180 cm. dług. 120 cm. szer. wraz z dwoma poduszkami 80 cm. dług. 60 szer., napełnione nowem, szarem, trwałem jak puch pierzem 16 k., pół-puchem 20 k., puchem 24 k. Tylko pierzyna 10, 12, 14, 16 k. Poduszka 3 k. 50 i 4 k. Pierzyny 200 cm. dl., 140 cm. szer. 13 k., 14 k. 70, 17 k. 80, 21 k. Poduszki 90 cm. dl., 70 cm. szer. 4 k. 50, 5 k. 20, 5 k. 70. Pierzyny z mocnego gradlu w paski, dl. 180 cm., szer. 116 cm. 12 k. 80, 14 k. 80. Wysyła za zaliczką począwszy od 12 k. franco. Wymiana dozwolona. Za nieopowiadające zwraca się pieniądze. Szczegółowe cenniki darmo i opłatnie. **S. BENISCH w DESCHENITZ Nr. 143 Böhmerwald.**

„BAJKA”

NOWY KINOTEATR
Lwów, plac Maryacki 10

daje przedstawienia codziennie od 26-go października 1912. Sala 30 metrów długa, 8 metrów wysoka, przestronna i bardzo miła. Aparaty i tło obrazów wzorowe, najnowszego wynalazku. Programy staranne, z dziedziny przyrody, nauki, sztuki, przemysłu. Nadto dramaty i krotchwile. Ceny od 50 hal. do 2 koron ze zniżką dla młodzieży. „Bajka” jest rozrywką taną i przyjemną.
Programy szczegółowe przy Kasie i w dziennikach. 3832

Linia Hamburg-Ameryka

Regularne przewożenie podróżujących znanymi pierwszorzędnymi parowcami.
Hamburg—Nowy York
Hamburg—Filadelfia
Hamburg—Kanada
Hamburg-Brazylia Hamburg-Środkowa
Hamburg-La Plata Ameryka
Hamburg-Arabia Hamburg-Venezuela
Hamburg-Persya Hamburg-Kolumbia
Hamburg-Afryka Hamburg-Kuba
Hamburg-Indye zach. Hamburg-Meksyko
Antwerpia-Kanada. 3833
Linia Hamburg-Ameryka prowadzi na prawie wszystkich swoich nowojorskich parowcach **cztery klasy przewozowe.**
I. kajuta, II. kajuta, III. klasa i międzypokład. Parowce Linii Hamburg-Ameryka dają przy znakomitem utrzymaniu, prędkości i wygodnym przewozie dla podróżujących w kajutach i wychodźców.
O wyjaśnieniu i co do przewozu należy się zwrócić do generalnej reprezentacji Linii Hamburg-Ameryka, Wiedeń 1, Kärntnerstrasse 38, albo do jej agentur **we Lwowie, ul. Gródecka 95.**
w Czerniowcach, Herrngasse 16.

500 koron płacę, jeżeli moją maścią „Ria” nie usunie pan bez bólu w przeciągu 3 dni nagniotki, brodawki, grubą skórę. Słoik z listem gwarancyjnym 1 kor. Kateny, Koszyce 1, Postfach 12/25, Węgry. 3816

Lwowska Kasa targowa dla bydła, trzody i mięsa

WE LWOWIE, UL. SYKSTUSKA 17
(w czasie targu w rzeźni miejskiej Nr. tel. 921, ponadto Nr. 1677 i 1678.)
— Stacja kolei Lwów-Podzamcze. —
Adres telegraficzny: Targowica.
przeprowadza za miernem wynagrodzeniem na targu lwowskim komisyjną sprzedaż bydła, nierogacizny, cieląt, baranów oraz bitych świń i mięsa w najkorzystniejszy sposób.
Korzyści wysyłki do Lwowa: mniejsze ryzyko transportu, mniejszy ubytek na wadze i często wyższa cena w porównaniu z innymi targami. Wszelkie informacje odwrotną pocztą. 3283

Model rozkładany organizmu dziecka.

z tekstem objaśniającym Dra Mindera. Organizm dziecka różni się pod wieloma względami od organizmu człowieka dorosłego i wymaga szczególnej troski i opieki. Rodzice i wychowawcy nie mogą należycie odpowiedzieć temu zadaniu, jeżeli nie poznają budowy organizmu dziecka i nie wiedzą, co i w jakim stopniu organizmowi temu grozi na każdym kroku. Z tego względu książka powinna się znaleźć w ręku wszystkich rodziców, którzy pragną wychować dzieci zdrowe, zdolne do pracy i szczęśliwe. Zdrowie — to najcenniejszy posąg dla dzieci.
Cena K 3.—, z przesyłką poleconą K 3'35, za zaliczką K 3'55.
Adresować: **Księgarnia Akademicka** we Lwowie, ul. Akademicka 22. 3793

Fabryka koronek KLANZLER i Ska

w Tarnowie 3461
poleca swoje wyroby, jakoto: koronki i wstawki ze sztucznego jedwabiu, niciane i lniane. 22222

NOWOŚCI JULIA PAPÉE NOWOŚCI!

Bezmięsna kuchnia
Sześćset trzydzieści ośm przepisów do sporządzania potraw jarskich. 3792
Opracow. na podstawie dzieł wybitnych lekarzy-hygienistów i ścisłej długoletniej praktyki. — Cena egz. K. 3.—, z przesyłką pocztową K. 3'45, za zaliczką K. 3'70. Adresować: **Księgarnia Akademicka** we Lwowie, ul. Akademicka 22.

EUREKA INSTYTUT PIELĘGNOWANIA SKÓRY I TWARZY
Lwów, ul. Bourlarda 4, parter
Wykonuje systemem instytutów paryskich masaży i modelowanie twarzy, usuwa nieczystości cery, czerwoność nosa, piegi i wagi. Posiada nadzwyczajny środek na zmarszczki i ślady po ospie. Pielęgnuje włosy i ręce. 2868
Godziny przyjęć od 10—1 w poł. i od 4—6 popoł.

Piękność twarzy :: cudną cerę

zniknięcie zmarszczek, piegów, plam, wągrów, pryszczycy, nieczystości skóry, osiągnąć można tylko przez aparat 3430 „AMO”

patentowany. Użycie tegoż nadaje świeżą, różową cerę, gdyż wszelkie nieczystości krwi, psujące cerę, usuwa się naciskiem atmosferycznym. Precz z wszystkimi reklamowanymi maściami. Tylko naturalne działanie aparatu „AMO” może być skuteczne. Nie psujecie cery środkami chemicznymi. Cena aparatu 3 K 60 h. za zaliczką. Jeżeli nie poskutkuje, zwrot pieniędzy.

Tylko „AMO” aparaty opatrzone są regulatorem. Świadcstwo: Z mnóstwa listów z podziękowaniem podajemy jeden jako najcharakterystyczniejszy: Wielmożny Panie! Zamówiłem aparat „AMO” prawie przez żart, jak się zamawia różne środki na piękność, ale przyznam się, że nie wierzyłem w skutek, ot myślałem: Spróbuj! Spotkał mię jednak przyjemny zawód. Już po pierwszym masażu po gruntownym wymyciu twarzy ciepłą wodą i mydłem, aż zadziwiłem się, tyle nieczystości wprost brudu, aparat ten z twarzy wyciągnął. Po kilku dniach cera pomimo, że zawsze byłam blada, zaczęła różowieć, wyrzuty zaczęły niknąć jeden za drugim, wągry, szczególnie na nosie znikły i co najdziwniejsze, zmarszczki pod oczami i na czole znikły prawie zupełnie. Nie wiem, jak mam podziękować i t. d. Proszę przysłać dla moich znajomych a mianowicie dla (następują zamówienie). Lwów, 12 stycznia 1911. M. B.

Niema brzydkiego nosa!

Aparat „Zola” formuje nos, nadaje rat kształt prosty nosowi z garbkiem, zadartemu, splaszczonemu i t. d. — Bezwarunkowa gwarancja lub zwrot pieniędzy. Cena 3 kor. 40 h. Do regulowania na każdą długość nosa 5 kor. Wysyła za nadesł. lub za zaliczką. Podać długość nosa. — Nie fantazja, lecz rzetelna prawda. Ostatnie podziękowanie: Miałam nos przyplaszczony, szpecił całą twarz, a po użyciu aparatu „ZOLA” nos przybrał piękną równą formę, że mię znajomi nie poznawali. Dzięki serdeczne. — Emila P. Lwów.

Matężstwo bez troski

zapewnia przeczytanie broszury o odkryciu dra Müllera „Jak zabezpieczyć się przed zbyt liczną rodziną” bez użycia tak szkodliwych i niepewnych artykułów higienicznych. Cena 30 hal. (w znaczku poczt.) z dyskretną przesyłką.

Powyższe przedmioty wysyła (też za zalicz. o 65 h. drożej) **Agencja „Stella” Lwów W. Staszica 8.**

Powyższe przedmioty wysyła (też za zalicz. o 65 h. drożej) **Agencja „Stella” Lwów W. Staszica 8.**

Józef Rossmanith - Nowy Sącz

Fabryka maszyn, Konstrukcji żelaznych i siatek poleca Ogródzenia siatkowe, sita do szutru i piasku. Poręcze drogowe i mostowe z rur, kątowników lub trawers. Konstrukcje żelazne: dachy, mosty, balkony, ściany, werandy, bramy itp. Odlewy każdego rodzaju według swoich lub nadesłanych modeli i rysunków z żelaza, stali lub metali. Przybory dla kanalizacji: zasuw, klapy, ścieki kraty kanalowe itp. **STAL I ŻELAZO KUTE.** Cenniki i kosztorysy na żądanie wysyła. 2501

BARTIK i Ska

Fabryka PILNIKÓW maszyn rolniczych i sikawek oraz odlewnia żelaza w KRAKOWIE Zakład fabryczny w Tarnowie Poleca swoje wyroby, przyjmuje zużyte pilniki do nasiekania i wykonuje zamówienia po cenach nader przystępnych. 2146

2146

SZANOWNNA PANI GOSPODYNII!

PROSZĘ UWAŻAĆ NA TEN ZNAK PRAWDZIWEJ

„FRANCKA”

PRZYMIESZKI DO KAWY I STRZEDZ SIĘ PRZED ŁUDZĄCEMI

NAŚLADOWNICTWAMI!

FABRYKA W SKAWINIE

KOŁO KRAKOWA.

Skawina. 82, 9-12 I.

Apteka pod „ZŁOTĄ GWIAZDĄ” PIOTRA NIKOLASCHA

Lwów, ul. Kopernika 1. 1

wyrabia i poleca

SYRUP

Sulfogwajacalowy i Syrup sulfogwajacalowy z kolą

jako skuteczny środek przeciw kaszlowi innym chorobom dróg oddechowych w działaniu zupełnie identyczny z innymi podobnymi wyrobami zagranicznymi, co też orzekła komisja przemysłowo-lekarska Towarzystwa lekarskiego.

Syrup sulfogwajacalowy jest o połowę tańszy od podobnych wyrobów zagran. i kosztuje tylko K. 2. Syrup sulfogwajacalowy z kolą kosztuje K. 2-50. Wydaje się wyroby te tylko na przepis lekarski. Do nabycia we wszystkich aptekach. 2884

Należy żądać wyraźnie wyrobu apteki Piotra Mikolascha we Lwowie.

Ostrzega się przed naśladownictwem.

Znana firma „A LA VILLE DE LONDRES”

właśc. **JÓZEF HALPERN i Ska**

w Stanisławowie ul. Karpińskiego (gmach 2161 c. k. Dyr. kolei)

poleca się łaskawej pamięci P. T. Publiczności.

Usona

Najtrwalsze, najelegantsze

OBUWIE

dla Pań i dzieci w ogromnym wyborze, jakoteż kalosze petersburskie polecają Specjalne składy

Leopolda Haasa

LWÓW

ul. Karola Ludwika 3

ul. Karola Ludwika 35

ul. Grodecka 60. 3660

E. Jarema

Lwów, Fredry 9

obuwie gotowe i na miarę

3614

Unia Galicyjska

dla wyrobów żelaznych i budowy mostów X W STANISŁAWOWIE X

Spółka z ogran. odpowiedzialnością

Biura i zarząd: Stanisławów, ul. Sobieskiego 1. 20

Telefon Nr. 333

Fabryka w RYBNIKACH-WSI

Telefon Nr. 125.

I. Dział Konstrukcyjny:

Budowa mostów żelaznych, konstrukcje dachowe, świetlniki, perony kolejowe, ganki, werandy, pawilony, oranżerye, krzyże wieżowe, słupy nitowane, kioski, schody żelazne, okna patentu „Meteor”, drzwi żelazne i bramy dla fabryk, ogrodzenia kute i siatkowe. Wyroby kute, wchodzące w zakres artystycznego ślusarstwa, dla robót budowlanych i architektonicznych, roboty ślusarskie zwykłe, wózki dla kolejek wązkotorowych etc. etc.

II. Warsztat reparacyjny maszyn wszelkiego rodzaju.

Kotłarnia urządzona do maszynowego nitowania, wyrabia zbiorniki na ropę, spirytus, benzynę, wodę, cysterny i roboty w zakresie kotlarstwa wchodzące. Specjalność: Naprawy i przeróbki wszelkich przedsiębiorstw przemysłowych: gorzelni, browarów, tartaków, młynów, rafinerii spirytusu i nafty etc. Transmisje według najnowszych typów po cenach konkurencyjnych.

III. Wyrób narzędzi.

Wyrób wszelkich narzędzi kowalskich, ślusarskich i gospodarczych, a to: młotów, młotków, ryskali, siekier, kluczy niemieckich, motyk, kilofów, plewników, grabek ogrodowych etc. etc.

IV. Odlewnia żelaza.

Odlewy podług własnych i nadesłanych modeli po cenach najprzystępniejszych. 2162

Oferaty i kosztorysy bezpłatnie. — Ceny konkurencyjne.

1 i 14 listopada

następne 4 ciągnięcia.

19 ciągnięć rocznie 19

1 kwit prem. 5-prc. losu Zakładu kred. ziem. l. em.	Gł. wygrane: K 90.000
1 kwit prem. 4-prc. losu weg. hip.	K 70.000
1 los włoski czerwonego krzyża	fcs. 30.000
1 „ weg. „ „	K 30.000
1 „ Bazylka „ „	K 30.000
1 „ serbski tytoniowy	fcs. 100.000
1 „ Joszów	K 30.000

Razem 7 losów. Cena K 340, w 34 ratach, mies. po K 10. Prawo gry natychmiast. Gazeta i czek darmo. Gdy kursa losów są obecnie bardzo tanie, nabycie losów jest nadzwyczaj korzystną lokacją.

DOM BANKOWY i KANTOR WMIANY Rohatyn i Ulam

2626 we Lwowie, ul. Sykstuska 8.

Munka ydio

doskonale

dla toalety

Wszędzie do nabycia!

2108

Ludwik Mark
LWÓW UL. 3-GOMAJA 11

SPECYALISTA
w Kaiserrokach i Frakach

poleca
ABONAMENT w 6-ciu klasach
nadający się dla najwybredniejszych Panów.
Pierwszorzędne wykonanie.
Wielki wybór materii oryginalnych angielskich, francuskich i krajowych. 3826

ROPĄ OPAŁOWĄ
Przedsiębiorstwo opalu ropą **Z. RODAKOWSKI**

Spółka z ogr. odp. Lwów, pl. Smolki 4. Ekspedycja ropy Borysław.

Dostarcza ropy opałowej we własnych cysternach i beczkach. Urządza wszelkie zakłady przemysłowe na opał ropą. Jedyna firma, mająca w tym kierunku długoletnią praktykę i doświadczenie fachowe. Palniki do ropy własnego systemu. — Złoty medal za urządzenia do opalu ropą. — Przedsiębiorstwo przerobiło dotychczas około 400 kotłów parowych i przeszło 20 panwi salinarnych — powierzchnia ogrzewalnic przeszło 20.000 metr. kwadr. na opał ropą tak w kraju jak i za granicą. 2743

Materiał doborowy, wykonanie wzorowe, ceny umiarkowane. Adres telegr. Rodakowski Lwów-Borysław. — Telef. nr. 667 Lwów, 201 Borysław.

Lwów Plac Zbożowy. Przeszło 1.000 okazów wystawowych.

TRABERA wielka wystawa higieniczna

„CZŁOWIEK”

dająca dokładny obraz chorób, niszczących ludzkość, oraz sposobów ich zwalczania. 3854

Popularno-naukowe wykłady odbywają się na wystawie codziennie o godzinie 10-tej i 11-tej przed południem, o 2-giej i 4-tej po południu, oraz o 6-tej, 8-mej i 9-tej wieczorem.

Wstęp: 50 halerczy. Dla PP. Studentów i Wojskowych: 30 h.

W czwartki wystawa otwarta tylko dla Pań!

DOM SPEDYCYJNY ZAŁOŻONY W R. 1833 2182

H. MENDELSON

KRAKÓW, DWORZEC KOL. TEL. NR. 86.

Bogumin (Oderberg) dworzec kol. Telefon nr. 10. Oświęcim, dworzec k. tel. 54. Szczakowa, dworzec kolejowy. Tel. 4.

Odprawa cłowa przesyłek zagranicznych. Wozy meblowe. — Transporty międzynarodowe po cenach ryczałtowych.

BIURA SPEDYCYJNE C. K. KOLEI PAŃSTW. (KOLEI PÓLNOCCNEJ).

Niezawodne przy pielęgnowaniu cery

EAU DE LYS DE LOHSE

„LOHSE'GO MLEKO LILIOWE”

udziela skórze młodzieńczej świeżości i powabu i chroni przed szkodliwymi objawami powietrza, w kolorach: białym, różowym i żółtawym. Gustaw Lohse, n. k. nadw. dostawca, Berlin. Do nabywania w aptekach, drogueryach i perfumeryach. 3676

Białe i piękne ręce!

otrzymuje się po kilkukrotnym natarciu

:: KREMEM ROŚLINNYM ::

SŁOIK K. 1'60.

Krystalina w tubach przeciw pierzchnieniu i pękaniu naskórki na rękach z fiołkowym i różowym zapachem. Cena 50 hal.

Proszek do czyszczenia paznokci nadaje połysk i odcień różowy paznokciom. Cena pud. 50 h.

Pasta do czyszczenia paznokci usuwa się paznokci i nadaje im piękny wygląd. Cena 50 hal.

Ircha do czyszczenia paznokci pilniczki, kostki i maszynki do formowania i obcinania paznokci — poleca

JAN IHNATOWICZ
Lwów, Sykstuska 25, Hetmańska 6, Kraków, Sukiennice 20, Przemyski, Mickiewicza 4.

AUSTRYACKIE

Ganz owskie Towarzystwo elektryczne

z o. p.

Biurowe inżynierskie: Lwów, ul. Romanowicza 11

TELEFON Nr. 1178.

Elektryczne oświetlenie. Elektryczne przenoszenie sily. Urządzenia kopalni i hut. Koleje elektryczne.

Dynamomaszyny, elektromotory, wentylatory, transformatory, rozdzielnice, numeratory instrumenty do mierzenia sily, lampy łukowe, lampy żarowe, węgle do nich, przyrządy do ogrzewania i gotowania itd. oraz wszelki materiał instalacyjny. Cenniki i kosztorysy za darmo. Na życzenie wysłanie inżyniera bezpłatnie. 2291

Langen & Wolf

Wiedeń X/3 Laxenburgerstrasse Nr. 53—55.

Reprezentacja i biuro sprzedaży dla Galicji i Bukowiny:

D. Strisowicz, Lwów, Potockiego 8.

3033 Najstarsza fabryka motorów w Austro-Węgrzech.

Motory ropne systemu „Diesel”
Najnowsza konstrukcja. Minimalne koszty opalu.
Słynne światowe oryginalne
„OTTO” motory
benzynowe, benzolowe, naftowe, ropne dla gazu świetlnego, ssąco-gazowe i t. d. 2291

108.000 i PRZESZŁO MILION „P.S.” W UŻYCIU

!! Gdzie mieszkać i jadać należy w Galicyi !!

L W O W

„Zakopane” Lwów, ul. Akademicka 24.
RESTAURACYA, HANDEL DELIKATESÓW
I POKOJE DO ŚNIADAŃ.

Wspaniała sala na I. piętrze na wesela, zgromadzenia itp.
Codziennie koncert muzyki salonowej.

Restauracya N. Toepfera
przy ul. Trybunalskiej.

Najtańsza i najzdrowsza kuchnia. — Rendez-vous dla przyjezdnych. — Wyborne piwo i przednie wina.

Najwspanialsza we Lwowie
Kawiarnia SANS-SOUCI ulica Szajnochy, róg ulicy
Sykstuskiej, parter.
Największy wybór czasopism.
Hotel Sans-Souci nowoczesny komfort, ceny umiarkowane.

!TELEGRAM! KAWIARNIA „ELITE”
ul. Krasickich 18 (w pobl. gmachu c. k. Dyrekcji kolei)
została już na nowo otworzona i z komfortem urządzo-
na. Wszelkie pisma krajowe i zagraniczne. W niedziele
i święta koncert muzyki wojskowej. O liczne odwiedzi-
ny uprasza **Jakób Rauch**, b. płatniczy „Hostynnicy”.

Pokój do śniadań i restauracya
urządzone z komfortem i zaopatrzone w każdym
czasie w świeże przekąski, piwo pilzneńskie (marki B. B.)
i ołomunieckie mieszczańskie, poleca firma.
MARS WIZEL I SYN, ul. Krakowska 14, ul. Ormiańska 5.

Kawiarnia „Avenue”
punkt zborny najwytworniejszej publiczności. Sale duże,
widne, z komfortem urządzone. Czytelnia zaopatrzona
w 300 pism polskich i zagranicznych. 7 bilardów.

ROMA nowootworzona Kawiarnia
UL. AKADEMICKA (róg Fredry).
Urządzona według projektu art. mal. p. H. Uziębły i zaopatrzona
w wielki wybór dzienników krajowych i zagranicznych. Specjalny
gabinet dla Pań, doborowe napoje i przekąski o każdej porze.

JADAĆ MOŻNA
w Casino de Paris Rajtana 3,
a MIESZKAĆ
w Kawiarni Europejskiej Jagiellońska 7

HOTEL BOULEVARD
Gródecka 53a (przyst. kolei elektr.). Najnowszy i
najmodniejszy hotel w stolicy. Urządzony podług osta-
tnich wymogów higieny i techniki. Oświetlenie elektry-
czne, łazienki do użytku, pokoje od 2 K dziennie i wyżej.

--- NOWO OTWORZONY **HOTEL LONDYŃSKI**
Lwów, ulica Gródecka 1. 59a
BLIZKO KOLEI — PRZYSTANEK TRAMWAJU ELEK-
TRYCZNEGO. — CENY NAJNIŻSZE. — NAJWIĘKSZY
KOMFORT. — USŁUGA CZYSTA I SKRZĘTNA.

Pensjonat **„MIGNON”** zupełnie odnowiony i urządzony
na wzór zagranicznych pen-
sjonatów, poleca pokoje z ca-
łym utrzymaniem, obiady dla dochodzących. Wykwintna
kuchnia. Położenie spokojne w centrum miasta. Tel. 115/II.
JADWIGA KOSSOWICZ.

HANDEL KORZENNY, WIN I DELIKATESÓW z poborem do śniadań
pod firmą **P. BORCZYK I T. ZARZEWSKI** Lwów, Halleka 3.
TELEFON 1349.
poleca codziennie świeże i zdrowe produkty spożywcze,
wina krajowe i zagraniczne, piwo pilzneńskie marki B. B.
Zamówienia na prowincję uskutecznią odwrotną pocztą.

KRAKÓW.
Antoni Hawelka Franciszek Macharski właściciel
w Rynku (Pałac Spiski).
KUCHNIA HYGIENICZNA. ZNAKOMITE KANAPKI. PI-
WO PILZNEŃSKIE. PORTER ANGIELSKI.

Kawiarnia i Restauracya „RIVIERA”
ul. Gródecka 1. 69.
Wykwintnie urządzona kawiarnia. Codziennie koncert
wieczorem, w niedziela i święta popołudniu. Wszystkie
krajowe i zagraniczne dzienniki i tygodniki.

KRAKÓW.
RESTAURACYA Starego Teatru
Kuchnia doborowa pod kierownictwem pierwszorząd-
nego kucharza z Warszawy. — Piwo pilzneńskie. —
Cztery gabinety artystycznie urządzone.
ANTONI KWIATKOWSKI I RUDOLF STREIT.

HOTEL KLEINA
Restauracya i Kawiarnia **„MONOPOL”**
GERTRUDY 6.
POKOJE WYGODNE. — KUCHNIA HYGIENICZNA. —
WSZYSTKIE DZIENNIKI.

STANISŁAWÓW.
W Stanisławowie poleca się łaskawym wzglę-
dom P. T. Publiczności
HANDEL TOWARÓW KORZENNYCH, WIN, DELI-
KATESÓW, RESTAURACYA I POKÓJ DO ŚNIADAŃ
POD PALMĄ
Kazimierza SCHWEISSERA

LOKALE

na sklepy, biura, maga-
zyny, składy w dowol-
nej ilości — jasne i ob-
szerne, u zbiegu ulic Kazimierzowskiej i Szpi-
talnej, w nowo wybudowanym gmachu towa-
rowo-handlowym, urządzonym według naj-
nowszych wymogów techniki.

5 wind elektrycznych, centralne ogrzewanie, Vacuum Cleaner, telefony
w każdym lokalu, światło elektryczne.

Do wynajęcia od 1. listopada b. r.

Ceny bardzo przystępne.

Informacyi udziela zarząd na miejscu.

3848